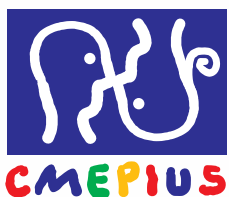

ALBORNIK COMENIUS

šolskih
partnerstev -
razpisno leto
2007

Comenius

GD Izobraževanje in kultura

ZBORNİK COMENIUS ŠOLSКИH PARTNERSTEV - RAZPISNO LETO 2007

Izdal: CMEPIUS, Center za mobilnost in evropske program izobraževanja in usposabljanja

Uredili: Urša Bajželj, Maja Abramič

Lektorirala: Petra Tomše

Oblikovanje: Studio 22

Tisk: Littera Picta

Naklada: 1000

Ljubljana, november 2009

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

37.014.242

ZBORNİK Comenius šolskih partnerstev : razpisno leto 2007 /
[uredili Urša Bajželj, Maja Abramič]. - Ljubljana : CMEPIUS, Center
za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja,
2009

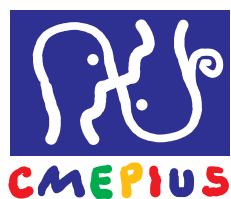
ISBN 978-961-6628-29-7

1. Bajželj, Urša

248261120

ALBORNIK VICOMENIUS

šolskih partnerstev -
razpisno leto 2007

Comenius

GD Izobraževanje in kultura

PROJEKTI COMENIUS ŠOLSKA PARTNERSTVA

4

OSNOVNE ŠOLE:

4

III. OŠ Celje, Umetnost in hrana: spreminjanje prehrabnih navad s pomočjo umetnosti	4
JVIZ I. OŠ Rogaška Slatina, Junaki so ogledala kultur	6
OŠ Beltinci, Smetarjenje po Evropi	8
OŠ Blaža Kocena Ponikva, Od naših korenin do prihodnosti: kako čudovit bi lahko bil ta svet	10
OŠ Brezovica pri Ljubljani, Tvoja prihodnost v Evropi »Kako ustvariti uravnoteženo Evropsko unijo«	12
OŠ Frana Metelka Škocjan, Otroške igre brez meja	14
OŠ Franja Malgaja Šentjur, Pametnejši si, kot misliš	16
OŠ Grm, www.mladiučencievrope.eu	18
OŠ Gustava Šiliha Laporje, Podiramo meje	20
OŠ Ivana Groharja Škofja Loka, Naše okolje: odprta knjiga za učenje	22
OŠ Jurija Vege Moravče, Voda nas združuje	24
OŠ Kapela, Evropske zgodbe in pravljice	26
OŠ Koseze, Preživeti v Evropi po meri otrok	28
OŠ Log – Dragomer, Moje mesto v moji državi	30
OŠ dr. Mihajla Rostoharja Krško, Vem, kdo sem in kaj lahko ponudim	32
OŠ Planina pri Sevnici, Življenje učencev v različnih evropskih regijah	34
OŠ Preska, Koščki Evrope – Popolna slika	36
OŠ Sladki Vrh, Raziščimo in odkrijmo naš prostor	38
OŠ Škofja Loka-Mesto, SAVANT: Šole proti nasilju – ukrepaj, ne trpi	40
OŠ Šmarje pri Jelšah, Zdravi obroki iz organske hrane v evropski kuhinji	42
OŠ Trnovo, Naše življenje	44
VIZ II. OŠ Rogaška Slatina, Ali se želiš igrati z menoj?	46
OŠ Vižmarje Brod, Mladoevropska identiteta	48

SREDNJE ŠOLE:

50

Biotehniška šola Maribor, Jaz Evropejec	50
Biotehniški center Naklo, Srednja šola, Oživljanje srednjeveške kulture in tradicije v današnjem času	52
Gimnazija Bežigrad, Multikulturni dialog in mobilnost	54
Gimnazija Jurija Vege Idrija, Religija v vsakdanjem življenju mladih	56
Gimnazija Piran, Ženska in umetnost	58
Prva gimnazija Maribor, Srečajmo se v Evropi!	60
Srednja ekonomska šola Maribor, Učenje tujih jezikov v spletni učilnici Moodle	62
Srednja gostinska in turistična šola Izola, Primeri dobre prakse in HACCP v šolskih restavracijah	64
Srednja šola Črnomelj, Eurolinks	66
Srednja šola Zagorje, GMP in HACCP v šolskih kuhinjah	68
Šolski center Velenje, Poklicna in tehniška rudarska šola, Hiša prihodnosti	70
Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije, Poučevanje naravoslovja v Evropi – izmenjava naših najboljših idej	72

VRTCI:

74

Vrtec Pedenjped, Zgodnje učenje tujega jezika na igriv način skozi aktivnosti na prostem	74
Vrtec Šentvid, Enakost med spoloma	76
Vrtec Tezno, Čut za naravo	78

ZAVODI:

80

Center za usposabljanje Elvira Vatovec-Strunjan, Okusi spoznavanja	80
VIZ Višnja Gora, Metode dela z dijaki s socialnimi in čustvenimi problemi. Akcija in reakcija na socializacijo	82

Spoštovani bralci!

Pričujoči zbornik Comenius šolskih partnerstev ponuja pregled projektov, ki so bili odobreni v šolskem letu 2007 in so se zaključili v letu 2009.

Osnovni namen Comenius partnerstev je povečanje evropske dimenzije izobraževanja s pomočjo sodelovanja šol v Evropi. Učenci in učitelji s pomočjo projektne delo izboljšajo dodatna znanja in spretnosti na področju teme projekta, obenem pa se razvijajo na področju timskega dela, medsebojnih odnosov, učenja in poučevanja tujih jezikov, načrtovanja in izvajanja projektne aktivnosti ter uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije.

Pisana paleta projektov, ki zajema celotni spekter šolskega izobraževanja – od vrtcev in osnovnih šol do srednjih šol –, je dokaz, da so slovenske šolske institucije zelo motivirane za mednarodno projektno sodelovanje.

V desetih letih slovenskega sodelovanja v programu Comenius je bilo potrjenih že več kot sedemsto projektov, zanimanje za sodelovanje pa vsako leto narašča in presega zmožnosti sofinanciranja.

Številne pozitivne učinke projektne delo je mogoče zaznati na vseh ravneh, tako pri učencih, pri učiteljih kot tudi na samih institucijah in v lokalnem okolju. Predstavljeni projekti dokazujejo tudi, da so lahko teme projektov nadvse raznolike in da ne velikost ne lokacija institucije nista pomembni pri vključevanju v projektno sodelovanje in pri sami kakovosti izvedbe projektov.

Zavedamo pa se, da ima nadvse pomembno vlogo pri tem osebna motivacija posameznikov, ki si želijo projektne delo, podpora vodstva institucije, skrbno načrtovanje projektne aktivnosti, dober projektne tim, vpetost projekta v redne dejavnosti institucije in predvsem pripravljenost na spremembe.

Želimo vam prijetno branje in še veliko uspehov pri nadaljnjem vključevanju v mednarodno sodelovanje!

*Urša Bajželj,
koordinatorka akcij Comenius partnerstva*

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Umetnost in hrana: spreminjanje prehrabnih navad s pomočjo umetnosti		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Art and Food: Using Art to Change Eating Habits		
Tema projekta:	Hrana v luči umetnosti		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	III. OŠ Celje		
Naslov:	Vodnikova 4, Celje		
Ravnatelj/direktor:	Ivan Janez Domitrovič		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	ivan.domitrovic@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www2.arnes.si/~oiiosce/		
Kontaktna oseba:	Metka Vajdič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	041 611 269	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
E-pošta:	metka.vajdic@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Anglija, Francija, Romunija, Norveška, Slovenija	Spletna stran projekta:	ttp://www2.arnes.si/~oiiosce/hrana_in_umetnost3.html

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Celje je leta 2005 praznovala stoletnico šolstva pod streho stare, častitljive gospe, kot ji radi rečemo učitelj in učenci v svojih pogovorih. Ena od oblik dela in aktivnosti učencev in učiteljev, s katero nadgrajujemo in dopolnjujemo redno šolsko delo, so prav gotovo projekti. Vključujemo se v mednarodne, državne, občinske in ministrske projekte, sami pa načrtujemo in izpeljemo svoje šolske projekte. Pri izvedbi mednarodnih in državnih projektov so aktivno vključeni tudi starši, saj brez njih vsega tega ne bi zmogli.

Kratka vsebina projekta

Hrana nas kot pomemben – če ne najpomembnejši – del našega življenja močno zaznamuje. V projektu smo v začetnem delu želeli učence in dijake opomniti na pomembno vlogo, ki jo ima hrana v našem življenju, ter jih hkrati usmerjati k razmišljanju o zdravem načinu prehranjevanja.

Da bi ne delovali preveč 'šolsko', smo s pomočjo umetniškega izražanja učencem poskušali dati v roke škarje in platno, da so lahko sami izrazili lastna razmišljanja in poglede na omenjeno tematiko. Učenci so si izbrali mnogo različnih medijev, s katerimi so razmišljanje o zdravi hrani predstavljali drugim, najsi bo to s pomočjo pogrinjkov, likovnih del, dramskih uprizoritev, s pesmijo, z glasbo in drugimi izdelki.

Skladno s sodelovanjem pa je projekt učencem ponudil možnost, da vrstnikom iz drugih držav predstavijo običaje in izročila, povezana s hrano, ter se tudi sami veliko naučijo o navadah drugih narodov.

Cilji projekta

- Razvijati pojem evropskega državljanstva.
- Razmišljati o svojih prehrabnih navadah in iskati načine, kako jih še izboljšati.
- Spoznavati prehrabne navade drugih narodov in jih primerjati s svojimi.
- Primere dobre prakse uporabiti na svojih šolah.
- Povezati različno govoreče mladostnike v enotno skupino z istimi cilji.

Končni izdelki

- zborniki
- skupni zbornik dejavnosti
- slovar besed, povezanih s hrano, v vseh petih jezikih držav udeleženk
- DVD z dramsko predstavitevijo
- zgoščenka s himno projekta
- slike, poslikani pogrinjki, lectova srca, keramična srca z motivom idrijske čipke, fotografije, izdelki iz žit, recepti

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Učenci in učitelji naše šole so se zavedali kakovosti svojega dela in ga primerjali z izkušnjami ostalih članov, izmenjali smo primere dobre prakse, učenci so suvereno uporabljali angleški jezik in se učili besed, fraz in pesmi v ostalih štirih jezikih.

Navezali smo stike, ki jih bomo ohranjali vse življenje. Z obiski v Evropi smo se zavedli raznolikosti svojih kultur, ki smo jih vpletli v svoja življenja. Spoznali smo glavna mesta štirih partnerskih držav, njim pa ponosno razkazali naše naravno in kulturno bogastvo. Celotna šola se je odprla navzven in z odprtimi rokami sprejema goste ter jim skuša pokazati najlepše dele naše dežele. Učitelji so utrjevali svojo angleščino, učenci pa svojo šolsko angleščino še nadgradili.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje v projektu je vsem sodelujočim prineslo obilo novih izkušenj, znanstev, predvsem pa potrditev, da delamo dobro in kakovostno. Vsi smo bili visoko motivirani: učitelji so delili svoje izkušnje z evropskimi kolegi, najstniki pa med seboj. Vsekakor bi v podobnih projektih še želeli sodelovati, saj bi želeli bogate izkušnje, ki smo jih pridobili, posredovati tudi drugim in jih še nadgraditi.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Junaki so ogledala kultur		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	HEMICUS – HEROES ARE THE MIRRORS OF THE CULTURES		
Tema projekta:	Raziskovanje junaških likov v literaturah posameznih dežel, iz katerih prihajajo šole partnerice		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	JVIZ I. osnovna šola Rogaška Slatina		
Naslov:	Kidričeva 24, 3250 Rogaška Slatina		
Ravnatelj/direktor:	Anita Skale		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	os1-rog.slatina@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.o-1osrs.ce.edus.si		
Kontaktna oseba:	Anton Strniša	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	03 8183 624	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
E-pošta:	anton.strnisa@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Turčija
Države partnerice:	Turčija, Slovenija Nizozemska	Spletna stran projekta:	http://www.euschools.net/

Kratka predstavitev organizacije

Našo osnovno šolo obiskuje okrog 400 učencev v 18 oddelkih od prvega do devetega razreda. Poleg truda za čim boljše učne rezultate veliko pozornosti namenjamo tudi vzgoji za odgovoren odnos do okolja, vzgoji za strpnost in nenasilje ter spoštovanju različnosti.

Kratka vsebina projekta

Skozi projekt smo se učili spoznavati različne kulture vseh treh dežel. Na projektih srečanjih smo se drugim predstavljali s pripravo skečev in dramatizacij literarnih zgodb. Predstavitve smo posneli na zgoščenkah in jih postavili tudi na spletno stran. Učenci so med sabo komunicirali prek navadne in elektronske pošte ter prek spletnih klepetalnic.

Organizirali smo štiri projektne srečanja, v katera smo vključili šest strokovnih delavcev in pet učencev. Po eno srečanje je potekalo v Sloveniji in Turčiji, dve srečanja pa na Nizozemskem.

O poteku projekta smo učence in starše sproti seznanjali, oktobra 2008 smo organizirali osrednjo prireditev za učence in starše, objavili smo nekaj člankov v lokalnem časopisu in projekt predstavili na aktivu svetovalnih delavcev Upravne enote Šmarje pri Jelšah.

Cilji projekta

- Skupna spletna stran.
- Spoznavanje in spoštovanje medkulturnih razlik.
- Spoznavanje podobnosti in razlik v vsakdanjem življenju v različnih deželah.
- Dramatizacija povesti Martin Krpan.
- Motivacija za učenje tujih jezikov.

Končni izdelki

- spletna stran
- dramatizacija in zgoščenka pripovedke Martin Krpan
- brošura s fotografijami, slovarčkom in predstavitevijo junaških zgodb

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Učenci so spoznali pomembnost učenja tujih jezikov. Mnogi so ob srečanju prvič imeli možnost komunicirati z vrstniki v angleščini. Opazna je tudi večja strpnost do različnosti v pozitivnem smislu.

Opazna je odprtost učiteljev, navdušenje nad različnimi učno-vzgojnimi pristopi, zanimanje za tuje dežele ter njihove šolske sisteme. Opazno je zadovoljstvo ob spoznanju, da se vsi lahko drug od drugega še kaj naučimo. Povečalo se je navdušenje nad medkulturnim sodelovanjem.

Vključevanje staršev kot prostovoljcev v delo šole, kot ga poznajo na Nizozemskem, nas je navdušilo in odločeni smo poskusiti s tem tudi pri nas. Poleg tega nas je prevzela turška kreativnost in iznajdljivost. V Turčiji je nastala tudi pobuda za pobratenje občin, v katerih so sedeži šol partneric. Dialog med župani je že stekel.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje v projektu zahteva veliko truda in potrpežljivosti, obenem pa prinaša tudi veliko zadovoljstva. Skozi tovrstne projekte postajajo naša šola, Rogaška Slatina ter tudi Slovenija prepoznavne v svetu. Stkale so se prijateljske vezi med strokovnimi delavci in med učenci posameznih dežel, ki bodo ostale. Tako nastaja nova evropska družina narodov, ki bodo spoštovali medsebojne različnosti, medsebojno sodelovali in delovali za skupno dobro.

Medkulturni nastop na srečanju v Rogaški Slatini

Skupaj z gosti na obisku v Olimju

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Smetarjenje po Evropi		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Trashing Across Europe		
Tema projekta:	Ekologija		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Beltinci		
Naslov:	Panonska 35b, 9231 Beltinci		
Ravnatelj/direktor:	mag. Marica Horvat		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	marica.horvat@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.o-beltinci.ms.edus.si/		
Kontaktna oseba:	Iris Vičar Novak	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	025413100	Starost vključenih učencev/dijakov:	9–14 let
E-pošta:	iris.vicar-novak@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Finska
Države partnerice:	Finska, Španija	Spletna stran projekta:	http://www.o-beltinci.ms.edus.si/

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Beltinci je s 641 vpisanimi učeni največja pomurska šola. Šola ima podružnico v Melincih, kjer je vpisanih 19 učencev.

Na šoli izvajamo naslednje projekte in raziskovalne naloge: EKO šola kot način življenja; Projektni tim za vzgojni načrt; Uspešno vključevanje Romov v VIZ 2008/2011; Projekt Progreens; Goethe institut – Šole partnerji prihodnosti; Zdrava šola; Postopno uvajanje 2. tujega jezika; državni festival Turizmu pomaga lastna glava; Pasavček.

Vizija naše šole se glasi: BITI MEDNARODNO PREPOZNAVNA, DOMA PRIZNANA IN PRIJAZNA ŠOLA.

Kratka vsebina projekta

Tema projekta je recikliranje, saj se vsi sodelujoči zavedamo njegove pomembnosti in smo želeli, da bi se s pomočjo različnih dejavnosti tega bolj zavedali tudi naši učenci. Načrtovane dejavnosti spodbujajo razmišljanje učencev o tem, katere materiale je možno reciklirati in zakaj je to pomembno za ljudi in okolje.

Temeljni cilji so povezani z ekologijo, poleg tega pa so usmerjeni tudi v spoznavanje tujih dežel, njihove kulture, ljudi in jezika. Namen je bil, da bi se učenci med seboj spoznali s pomočjo škatel presenečenja, v katere so prispevali svoj opis s sliko ter majhen spominek. Z učenci s Finske so si izmenjali elektronske naslove in si začeli med seboj dopisovati.

Učenci so se skozi vse dejavnosti veliko naučili o Španiji in Finski, spoznali nekaj besed ter se povezali z učenci iz tujine in skupni skrbi za okolje in naravo.

Cilji projekta

- Izboljšati zavedanje učencev o pomembnosti recikliranja za okolje.
- Spoznati vsakdanje življenje v tujih deželah skozi raziskavo najbolj pogosto odvrženih odpadkov.
- Mednarodno se povezovati s šolami iz tujine.
- Usvojiti nekatere finske in španske besede.
- Spoznati pokrajino tujih dežel s pomočjo slik, videa.

Končni izdelki

- škatle presenečenja (predstavitev učencev z opisi in slikami, spominki, ki so jih nekateri učenci sami izdelali)
- oblikovanje loga (plakat)
- novoletne čestitke, ki so jih učenci izdelali iz recikliranih materialov
- angleško-slovenski slovar o najbolj pogosto odvrženi embalaži
- ena kitica skupnega rapa
- glasbeni instrumenti iz recikliranih materialov
- skupen rap, sestavljen iz treh kitic – vsaka v jeziku države partnerice
- izvedba rapa z glasbeno spremljavo
- album pomembnejših zgradb v naši občini
- 3D-maketi okolice šol iz Španije in s Finske

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Za šolo ima projekt velik pomen. Pridobili smo veliko izkušenj s samim vodenjem projekta, načrtovanjem delovnih srečanj, izvedbo dejavnosti, povezanih s projektom. Na delovnih srečanjih na naši šoli so nam učitelji partnerskih šol predstavili svoje šolske sisteme, ki smo jih nato primerjali z našim.

Na zadnjem skupnem srečanju smo v okviru 230-letnice šole izvedli mednarodni simpozij, kjer so s svojimi referati nastopili tudi učitelji iz Španije in s Finske, v katerih so predstavili pozitivne strani svojega šolskega sistema.

Dejavnosti, ki so bile predvidene v projektu, smo izvajali v okviru pouka ali interesnih dejavnosti. Ker smo že nekaj let EKO šola, se je ta projekt lepo prepletel z običajnimi EKO aktivnostmi. S pomočjo projekta so učenci spoznali, da tudi šole v drugih državah skrbijo za okolje in se zavedajo pomembnosti recikliranja. Dobili so občutek povezanosti z drugimi, enako mislečimi.

Povečalo se je tudi zavedanje o pomembnosti znanja tujih jezikov. Brez pomislekov smo se v prejšnjem šolskem letu vključili v projekt Postopno uvajanje drugega tujega jezika v osnovne šole. Spoznali smo, da rek »Več jezikov znaš, več veljaš!«, drži.

Kratka izjava o projektu

Zelo smo zadovoljni, da smo lahko izvajali projekt Comenius, saj smo na ta način dobili priložnost, da spoznamo učitelje in učence iz tujine, se seznanimo z njihovimi šolskimi sistemi, dobimo ideje o načinih poučevanja ter si pridobimo izkušnje z izvajanjem mednarodnega projekta.

Projekt je zame zelo pomemben tudi zato, ker sem spoznala čudovite ljudi, s katerimi je bilo zelo lepo sodelovati, se z njimi srečevati na delovnih srečanjih ter se od njih marsičesa novega naučiti.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Od naših korenin do prihodnosti: kako čudovit bi lahko bil ta svet		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	From our roots to the future: what a wonderful world this could be		
Tema projekta:	Medkulturni dialog, uporaba tujih jezikov in IKT		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Blaža Kocena Ponikva		
Naslov:	Ponikva 29a, 3232 Ponikva		
Ravnatelj/direktor:	Andreja Ocvirk		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	andreja.ocvirk1@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://osponikva.mojasola.si/		
Kontaktna oseba:	Katja Zatler	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	040 703 555	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
E-pošta:	webmaster@os-ponikva.si	Država koordinatorica:	Avstrija
Države partnerice:	Avstrija, Nemčija, Turčija, Švedska	Spletna stran projekta:	http://comenius-vimmerby.blogspot.com/

Kratka predstavitev organizacije

OŠ Blaža Kocena Ponikva je manjša šola (214 učencev), ki se nahaja na podeželju. V šolskem letu 2007/2008 smo se vselili v novo šolo, ki je dobro opremljena z informacijsko tehnologijo, kar nam je močno olajšalo komunikacijo s partnerskimi državami. Na naši šoli se učenci z angleškim jezikom seznanjajo že od prvega razreda dalje (v obliki tečaja), zato je bilo zanimanje za projekt precejšnje.

Kratka vsebina projekta

V sklopu projekta smo raziskovali preteklost, sedanjost in prihodnost. Obiski so potekali v Turčiji, Nemčiji, Sloveniji in na Švedskem. Komunikacija pa je potekala tudi prek video konferenc. Izvedeli smo veliko novega o šolskih sistemih, državni politiki, ekonomiji in kulturni dediščini partnerskih držav. Delili smo znanje glede reševanja šolskih težav (pouku smo večkrat tudi prisostvovali). V projekt se je vključila celotna šola, v same mobilnosti pa več kot dvajset učiteljev in učencev. Med obiskom v Sloveniji smo se trudili gostom pokazati lepote Slovenije.

Cilji projekta

- Spodbujanje učiteljev in učencev v raziskovanje kulture in tradicije naše regije in izmenjava pridobljenega znanja s partnerji.
- Učenje tujih jezikov.
- Sprejemanje, tolerantnost in razumevanje med različnimi narodi.
- Boj proti rasizmu, stereotipom in ksenofobiji.
- Spoznavanje različnih šolskih sistemov, uporaba informacijske tehnologije.

Končni izdelki

- evropska knjiga legend
- PPT-predstavitve učencev na temo Everyday life of a teenager
- spisi in likovna dela na temo Our future
- spletni dnevniški zapisi
- spletni album slik
- Comenius knjiga

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Projekt je vplival na šolo, kar je opazno še zlasti pri medpredmetni povezavi pri ustvarjanju na dane teme in pri pripravah na obiske. Lokalna skupnost se je v projekt intenzivneje vključila med obiskom tujih partnerjev na Ponikvi. Imeli smo dan odprtih vrat s stojnicami, na katerih so se države predstavile. Krajanje Ponikve so se odzvali v velikem številu, nekateri pa so celo sodelovali pri programu. Prisotni so bili tudi predstavniki občine, lokalne skupnosti in medijev ter seveda starši. Sodelovali smo tudi z okoliškimi šolami, obiskali smo Osnovno šolo ter Srednjo kmetijsko šolo v Šentjurju.

Kratka izjava o projektu

V projektu Comenius smo sodelovali prvič, zato je bil to za nas velik izziv. Predhodno smo sicer že sodelovali v večjih projektih, vendar ne v mednarodnih izmenjavah. Videli in spoznali smo ogromno novega, in to v resnično različnih kulturah, učenci pa so s pridobljenimi izkušnjami dobili lepo popotnico za nadaljnje šolanje in življenje nasploh.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Tvoja prihodnost v Evropi »Kako ustvariti uravnoteženo Evropsko unijo«		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Your Future in Europe »How to create a balanced European Union«		
Tema projekta:	Spoznavanje EU, sprejemanje drugačnosti, okoljevarstvene teme, prihodnost v Evropi		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	OŠ Brezovica pri Ljubljani		
Naslov:	Šolska ulica 15, 1351 Brezovica		
Ravnatelj/direktor:	Milena Černigoj		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	milena.cernigoj@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.osbrezovica.si/		
Kontaktna oseba:	Marija Premrl	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	041 212 558	Starost vključenih učencev/dijakov:	12–15 let
E-pošta:	marija.premrl@gues.arnes.si	Država koordinatorica:	Nizozemska
Države partnerice:	Nizozemska, Turčija, Španija – Andaluzija, Španija – Katalonija, Slovenija	Spletna stran projekta:	/

Kratka predstavitev organizacije

Osnovno šolo Brezovica obiskuje 670 učencev, za prijetno vzdušje na šoli in nabiranje znanja pa skrbi 80 delavcev. Na šoli imamo veliko različnih interesnih dejavnosti in sodelujemo v več projektih.

Kratka vsebina projekta

Projekt je bil zasnovan tako, da smo vse naloge posvetili boljšemu spoznavanju partnerskih šol, njihovih učencev in učiteljev ter seveda držav. Začeli smo s predstavitvami, ko so se učenci povezali prek elektronske pošte. Nadaljevali smo z enotnim slovarčkom z najpogostejšimi besedami v vseh jezikih partnerskih šol, s karticami skrivnih krajev, ki smo jih ustvarili pri pouku angleščine.

Naredili smo tudi nekaj statističnih primerjav o cenah določenih (osnovnih) izdelkov v vsaki državi. Sledile so videokonference, na katere so se učenci še posebno dobro pripravili. Ustvarjali smo plakate za razstave, kjer smo predstavili partnerje in izdelke. Tudi pri nalogi za iskanje odgovorov in podatkov o znanstvenikih so učenci pokazali zanimanje, prav tako pa tudi pri natečaju za najbolj zanimive fotografije na temo, kako oni vidijo prihodnost Evrope. Učenci so uporabljali predvsem računalnike, fotoaparate, se povezovali z drugimi s pomočjo videokonferenc in na ta način spoznavali nove načine komuniciranja. Veseli so bili, da so lahko svoje znanje delili s sošolci, prijatelji, družinami, spoznali so, da jim je sodelovanje v projektu koristilo, saj so pridobili nove prijatelje in nova znanja.

Cilji projekta

- Podpiranje procesa medkulturnega dialoga.
- Razvijanje sprejemanja, odgovornosti in vzajemnega razumevanja.
- Spoštovanje drugačnosti.
- Spodbujanje učenja tujih jezikov.
- Širjenje obzorja učencev in učiteljev.
- Zavedanje, da vsi živimo v Evropi.

Končni izdelki

- PPT-predstavitev države, glavnega mesta, občine, šole
- predstavitev šole – zložanka
- skrivnostni kraji – razglednice
- posnetki dogodkov
- spletna vsebina – webquest – o znanih ljudeh Evrope (znanstveniki)
- Dictionary – slovar najbolj pogostih besed v jezikih vseh partnerjev
- razlogi za obisk države PPT
- fotoalbum

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Učenci so se zbirali tudi po pouku in pripravljali gradiva za projekt. Pokazali so izredno navdušenje, spoznali, da je angleščina zelo uporabna in koristna, tako za navezovanje stikov z novimi prijatelji kot tudi za komunikacijo v vsakdanjem življenju. Na ta način so spoznali nove kulture in si s tem širili obzorje. Njihova motivacija za učenje je bila večja, saj so se vsebine projekta nanašale tako na angleščino, zgodovino, okolje, šport, naravo, geografijo ... naučili so se uporabljati nove tehnologije. Videli so, da je projekt pomemben za njihovo osebno rast, delili so svoja spoznanja s prijatelji, družinami.

Kratka izjava o projektu

Učenci so zelo motivirani za učenje tujega jezika, še zlasti po tem, ko smo se uspeli povezati s partnerskimi šolami prek videokonferenc. Učenci sodelujočih šol so medsebojno kar tekmovali, kdo bo osvojil več znanja do naslednje konference.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Otroške igre brez meja		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Children games without frontiers		
Tema projekta:	Spoznavanje otroških iger držav partneric		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Frana Metelka Škocjan		
Naslov:	Škocjan 51, 8275 Škocjan		
Ravnatelj/direktor:	Mateja Korenič		
Elektronski naslov ravnatelja:	mateja.korenica@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www2.arnes.si/~osnmsk1s		
Kontaktna oseba:	Marjan Cerinšek	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	041 599 288	Starost vključenih učencev/dijakov:	7–15 let
E-pošta:	marjan.cerinsek@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Slovaška
Države partnerice:	Litva, Nemčija, Italija, Slovenija	Spletna stran projekta:	www2.arnes.si/~osnmfm2

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Frana Metelka Škocjan odpira svoja vrata znanju na griču doline potoka Radulja 300 učencem. Ime si je šola nadela po pomembnem možu 19. stoletja, ki je v skrbi za materni jezik aktivno deloval na področju slovničarstva in v črkarski pravdi leta 1833 dodelal lasten črkopis metelčico. Na OŠ Frana Metelka Škocjan v okviru vzgojno-izobraževalnega dela sledimo viziji, katere sestavni del sta tudi aktivno povezovanje z lokalno skupnostjo in doseganje evropske dimenzije v sodobnem času in prostoru.

Kratka vsebina projekta

Za projekt, v katerega so bili vključeni učenci in večina zaposlenih na šoli in v katerega smo pritegnili tudi lokalno skupnost, smo se odločili zaradi potrebe po povečevanju evropske dimenzije in spoznavanja raznolikosti v evropski skupnosti. Pri delu v projektu je bilo ob spoznavanju iger omogočeno spoznavanje evropskih držav in njihovih kultur, omogočena je bila komunikacija v jeziku partnerstva – angleščini, pa tudi spoznavanje drugih jezikov držav partneric.

Po obvestilu, da je bila naša prijava uspešna, smo najprej načrtovali in potem še izvedli prvo mobilnost v Litvi, na kateri smo natančneje določili naloge pri posameznih v projektu načrtovanih izdelkih. Sestavili smo tudi enoten vprašalnik, s katerim smo v naslednjih mesecih iskali igre naših babic in dedkov, ki smo jih predstavili tudi na spletni strani projekta.

Na drugi mobilnosti pri nas v Škocjanu so prvič sodelovali tudi učenci iz partnerskih šol. Medsebojno smo predstavili igre, ki so se nekoč igrale v posameznih državah. V času mobilnosti smo imeli dan odprtih vrat, v okviru katerega smo projekt predstavili širši javnosti. Dogodka so se udeležili predstavniki veleposlaništev držav partneric in Ministrstva za šolstvo in šport.

V drugem letu projekta smo spoznavali igre, ki se danes igrajo v posameznih državah partnericah. Na mobilnosti v Bruslju smo analizirali prvo leto projekta, preverili dosežene rezultate in načrtovali drugo leto projekta.

Na mobilnosti v Italiji smo ob predstavitvi iger učencem in učiteljem na italijanski šoli načrtovali in pripravljali gradiva za zaključek projekta, ki smo ga izvedli na mobilnosti na Slovaškem. Tu so bili ponovno prisotni učenci iz partnerskih šol.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Kot posledica aktivnosti v projektu se je povečala prepoznavnost šole, pridobljene so bile izkušnje dela v mednarodnih projektih, vzpostavljeni so bili novi stiki s podjetji in posamezniki iz lokalnega in širšega okolja, ki se nadaljujejo tudi po projektu in se še nadgrajujejo.

Učenci imajo večjo motivacijo za učenje tujih jezikov in samozavest pri komuniciranju. Zanimajo se za življenje in spremljajo dogajanje v partnerskih državah. Dopisujejo si z učenci s partnerskih šol in s tem urijo komunikacijo v angleščini. Učitelji so ob pogovorih z gosti med mobilnostjo v Sloveniji in ob obiskih partnerskih šol lahko primerjali svoje delo s kolegi na partnerskih šolah. Pridobili so izkušnje komuniciranja z učenci in učitelji iz tujine, pridobljene ideje pa lahko prenašajo v svoje vsakodnevno delo.

15

Cilji projekta

- Ponovno oživeti tradicionalne otroške igre, med katerimi so mnoge zašle v pozabo.
- Povečati zavest o potrebi po učenju tujega jezika in izboljšati znanje tujih jezikov.
- Spodbujati pozitivne medkulturne odnose, odpravljati predsodke in povečati zavest učencev o kulturni raznolikosti.
- Gojiti otrokov občutek pripadnosti šoli, državi in Evropski skupnosti.

Končni izdelki

- spletna stran
- brošura
- zgibanka
- koledar
- DVD

Kratka izjava o projektu

Ključnega pomena za kakovostno in uspešno izvedbo projekta je sprotno in natančno načrtovanje projektne aktivnosti. Pomembna je tudi zagnanost udeležencev v projektu, predvsem skupine, ki vodi projekt, ki pa brez odobravanja in podpore ter motiviranosti celotnega kolektiva in tudi učencev ne more uspešno sodelovati v projektu.

Na naši šoli smo imeli srečo z odločitvijo glede teme in s sprejemom povabila na pripravljalni obisk, ki je bil organiziran v Turčiji. Gostitelj pripravljalnega obiska je s svojim navdušenjem 'okužil' vodje projektov na posameznih šolah, tako da smo skupaj izbrali cilje, ki smo jih želeli v projektu doseči, ter natančno načrtovali aktivnosti za njihovo doseg. Kljub temu da turška šola pri prijavi v projekt ni bila uspešna, so nam bili dogovori s pripravljalnega obiska ves čas vodilo, ki nas je pripeljalo do zaključka projekta, izpolnitve ciljev, izkušenj in doživetij, ki bodo ostale vsakemu udeležencu v projektu.

Naslov projekta <small>(v slovenskem jeziku):</small>	Pametnejši si, kot misliš		
Naslov projekta <small>(v jeziku partnerstva):</small>	You are smarter than you think		
Tema projekta:	Multiple intelligence in različni slogi učenja		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	OŠ Franja Malgaja Šentjur		
Naslov:	Ul. skladateljev Ipavcev 2, 3230 Šentjur		
Ravnatelj/direktor:	Marjan Gradišnik		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	marjan.gradisnik@os-fmalgaja.si		
Spletna stran institucije:	http://www.os-fmalgaja.si/		
Kontaktna oseba:	Jasna Drešček	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	/	Starost vključenih učencev/dijakov:	7–13 let
E-pošta:	jasna.drescek@gmail.com	Država koordinatorica:	Finska
Države partnerice:	Norveška, Nizozemska, Slovenija	Spletna stran projekta:	/

Kratka predstavitev organizacije

Organiziran osnovnošolski pouk v Šentjurju se je začel leta 1769. Danes ima šola tudi podružnico v Blagovni. Obe šoli sta potrdili zeleno EKO zastavo in dokazali, da nam ni vseeno, kaj se dogaja z našim planetom. Šola se namreč zaveda, da razvoj družbe, predvsem pa potrebe otrok in staršev narekujejo kakovostno šolo, ki bo otrokom omogočala širok spekter znanja, obenem pa jim privzgojila občutek potrebe po raznovrstnih načinih pridobivanja informacij in jih naučila spoštovati raznolikost med ljudmi.

Kratka vsebina projekta

Naša šola se je v šolskem letu 2006/2007 vključila v projekt Comenius 1 – Šolski razvojni projekt. Projekt je trajal tri šolska leta, v njem pa smo sodelovali skupaj s šolami z Nizozemske, Norveške in Finske. V projektu smo sodelovali tako učitelji kot učenci, glavni poudarek pa je bil na razvijanju in tudi uporabi različnih načinov učenja in prilagajanje teh načinov učencem, saj se zavedamo, da je vsak otrok individuum, ki dojema stvari ter svet okoli sebe na drugačen način.

V treh letih sodelovanja smo se učitelji in učenci dvakrat odpravili na Norveško, enkrat na Finsko in Nizozemsko, prvo in zadnje srečanje pa je potekalo na naši šoli. Glavni pomen projekta je bil ta, da spoznamo, kako se je možno eno stvar naučiti na več različnih načinov. Ugotovili smo, da je tak način učenja učencem všeč in jim daje samozavest, saj so se stvari učili na drugačen, njim popolnoma nov, a kljub vsemu všečen način. Prav tako je sodelovanje pripomoglo razširiti vedenje o kulturi, jeziku in življenju v sodelujočih državah ter ustvarjanju novih prijateljstev.

Cilji projekta

- Ozaveščanje o različnih slogih učenja iste stvari.
- Medkulturno povezovanje.
- Samoocnitev pedagoških metod, ki jih uporabljamo pri svojem poučevanju.
- Učenci s pomočjo različnih učnih slogov 'najdejo' svoje najmočnejše področje.

Končni izdelki

- DVD
- PowerPoint predstavitev

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Za šolo samo je imel projekt dokaj veliko vrednost, saj smo se predstavili v svetu, predstavili smo naš način dela, poučevanja, prav tako so se stkale vezi med učitelji in učenci. Pridobili smo marsikatero izkušnjo, ki nam bo pomagala pri našem delu. Tudi tisti učitelji in učenci, ki niso bili neposredno vključeni v projekt, so pokazali zanimanje zanj in ga predstavili svojim učencem.

Na samo lokalno skupnost pa sam projekt ni imel prevelikega vpliva, saj je bil zasnovan bolj 'šolsko'. Je pa res, da je lokalna skupnost pokazala interes za naše goste in se je izkazala kot odlična gostiteljica – omogočila nam je, da smo z našimi gosti spoznavali kulturne in tudi kulinarične lepote naše občine.

Kratka izjava o projektu

Vedno, kadar se človek spusti v nekaj neznanega, ne ve, kaj pričakovati in kako se stvari lotiti. Kmalu se je izkazalo, da je projektna skupina zelo homogena, da imamo dobrega vodjo, saj nas je ravnatelj znal voditi in usmerjati ter pomagati pri marsikateri zagati. Tudi začetne težave so bile kmalu premagane in zelo hitro smo štiri popolnoma različne države našle skupni jezik in bili smo si veliko bližje; še vedno različni, a kljub razlikam podobni.

Menim, da je sodelovanje v projektu pomagalo razširiti naša obzorja, otrokom smo omogočili, da so lahko potovali v tujino in spoznali nove prijatelje, prav tako so bili tudi gostitelji in ugotovili so, da se lahko razumejo kljub zelo različnim jezikom, saj je možno premagati tudi takšne ovire. Sodelovanje pa je potrdilo tudi dejstva, da smo si v načinu učenja zelo različni, da je treba upoštevati te razlike in se jim znati prilagoditi.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	www.mladiučencievrope.eu		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	www.younguropeanlearners.eu		
Tema projekta:	Kreativna uporaba IKT		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Grm		
Naslov:	Trdinova ulica 7, 8000 Novo mesto		
Ravnatelj/direktor:	Sonja Simčič		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	sonja.simcic@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.osgrm.si		
Kontaktna oseba:	Helena Šterk	Trajanje projekta:	2006–2009
Telefon:	040 23 78 78	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–14 let
E-pošta:	helmenca@gmail.com	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Slovenija, Španija, Severna Irska	Spletna stran projekta:	www.yel.si

Kratka predstavitev organizacije

Novomeško šolo Grm obiskuje 630 učencev. Strokovni delavci si prizadevajo v učencih iskati in razvijati njihove talente, zato so grmski učenci uspešni na različnih predstavitvah, tekmovanjih in v državnih in mednarodnih projektih.

Poleg rednega pouka imajo učenci veliko izbiro interesnih dejavnosti, saj lahko izbirajo kar med 74-imi dejavnostmi. Šola je znana po gledališko-plesnih projektih. Osnovna šola Grm je bila zaradi bogatega in kakovostnega dela na vseh področjih kulture leta 2005 nominirana za Kulturno šolo leta.

Šola z navdušenjem sodeluje v evropskih projektih. Tradicionalna so Grmska srečanja, kulturne prireditve z udeležbo znanih Slovencev, ki jih vodijo grmski profesorji. Že enaindvajset let šola sodeluje s koroškimi Slovenci, ki poleti prihajajo na t. i. 14-dnevne Jezikovne počitnice.

Šola je izjemno uspešna tudi na športnem področju. Leta 2007 in 2008 je MŠŠ Osnovni šoli Grm podelilo naziv Najuspešnejša športna šola v Sloveniji.

Kratka vsebina projekta

Projekt www.younguropeanlearners.eu je bil triletni projekt, ki je sprva združil pet šol v štirih državah – Sloveniji, Nemčiji, Severni Irski in Španiji. Zadnji dve projektni leti pa so uradno sodelovale naslednje šole: dve šoli iz Španije, šola s Severne Irske ter šola koordinatorica, Osnovna šola Grm iz Novega mesta. Naš skupen cilj je bil razvijanje in nadgrajevanje znanja učencev in učiteljev o partnerskih državah s kreativno uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.

V treh letih sodelovanja se je več kot 1000 učencev od 6. do 14. leta osredotočilo na primerjavo podobnosti in razlik med šolami, lokalnimi skupnostmi in državami. Projekt je omogočil vsem udeležencem, da poglobijo svoje znanje o državah Evropske skupnosti, saj je bila prvo leto naša skupna tema Življenje na šoli, drugo leto smo delali primerjavo na temo Prazniki, tretje leto pa smo prebirali na temo Miti in legende iz sodelujočih dežel.

Cilji projekta

- Glavna cilja projekta sta bila boljše razumevanje kulturne dediščine in izobraževalnega sistema posameznih držav ter razvoj komunikacijskih veščin z uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije.
- Pomembna smotra sta bila tudi ozaveščanje in sprejemanje razlik med narodi ter razvoj zavesti, da smo del večje celote, Evropske unije.

Končni izdelki

- spletna stran projekta: www.yel.si
- skupen logotip projekta
- koledarji
- likovni izdelki
- predstavitve v PowerPointu
- pisni izdelki
- video posnetki na DVD-jih
- zgoščenke
- vprašalnik o sodelujočih deželah
- digitalne fotografije
- knjižice

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

S projektnimi sestanki v tujini so imeli učitelji priložnost videti deželo, izkusiti kulturo in opazovati drugačen izobraževalni sistem. Celotna šola je postala bolj odprta za spremembe ter za uvajanje novosti. Pri učiteljih se je še bolj poglobilo timsko delo.

Z opazovanjem dobre prakse v drugih državah so nekatere dobre stvari vnesli tudi v svoje delo. Med učitelji se je povečalo zanimanje za učenje tujih jezikov. Nekatere strokovne delavke so bile na večdnevni (tedenskih) študijskih obiskih v tujini (Irska, Nemčija, Finska).

Šola je postala bolj evropsko usmerjena, v letni delovni načrt so prišle vsebine, povezane z odpiranjem v širši prostor, ter primeri dobre prakse.

Tri leta je bila prednostna naloga šole odpiranje šole v evropski prostor. V lokalnem okolju ter tudi na nacionalni ravni je šola postala bolj prepoznavna. O dogodkih na šoli so redno poročali mediji. Prvo projektno leto smo bili edina šola v lokalnem okolju, ki je bila vključena v evropski projekt, kasneje so se v podobne projekte vključili tudi učitelji ter ravnatelji drugih šol, ki so spremljali naše delo.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje v evropskem projektu je izkušnja, ki si jo želi izkusiti vsaka šola. Ima namreč pozitivne učinke na najrazličnejših ravneh, osebni, profesionalni, izobraževalni. Z opazovanjem dela v tujini ter s predstavitvijo svojega dela dobimo učitelji in učenci potrditev, da svoje delo dobro opravljamo. S tem ko učence pripravljamo na skupno delo, na sodelovanje, na sprejemanje razlik med narodi in Evropski uniji, osebno rastemo tudi njihovi učitelji.

Pričnemo se zavedati, da nismo le majhna dežela, kjer se vsak bori po svojih močeh, temveč smo del večje celote. Prek skupnih aktivnosti se nevidno spletejo vezi, ki povezujejo sodelujoče tudi na prijateljski, ne le na profesionalni ravni. Sodelovanje pri takem projektu je zagotovo nekaj, kar bo ostalo v spominu vsem sodelujočim.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Podiramo meje		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Breaking Borders		
Tema projekta:	Medkulturni dialog, zgodovina in tradicija, tuji jeziki		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Gustava Šiliha Laporje		
Naslov:	Laporje 31, 2318 Laporje		
Ravnatelj/direktor:	Margareta Voglar		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	group1.osmbgs@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.os-laporje.si		
Kontaktna oseba:	Danica Š. Novosel	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	02 829 58 50	Starost vključenih učencev/dijakov:	12–13 let
E-pošta:	danicasn@gmail.com	Država koordinatorica:	Turčija
Države partnerice:	Grčija, Španija, Velika Britanija, Turčija, Slovenija	Spletna stran projekta:	www.os-laporje.si

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Gustava Šiliha Laporje je manjša šola s 165 učenci iz Laporja in okoliških vasi. Naši učenci so zaradi oddaljenosti kraja od večjih kulturnih središč prikrajšani za raznoliko preživljanje prostega časa in šola je največkrat edini prostor, ki jim lahko to nudi. Zato se zaposleni trudimo, da je prosti čas učencev čim bolj pester. Učenci se lahko udeležijo kakovostnih aktivnosti tudi v popoldanskem času, med počitnicami ter tudi ob koncih tedna. Šola že vrsto let uspešno sodeluje tudi v številnih projektih pod okriljem Ministrstva za šolstvo in šport ter strokovnim nadzorom Zavoda RS za šolstvo, v šolskem letu 2007/2008 pa smo se uspešno vključili tudi v mednarodni projekt Comenius šolska partnerstva.

Kratka vsebina projekta

Naslov našega dvoletnega Comenius partnerstva je bil Breaking Borders (Podiramo meje). V njem smo sodelovali s šolami iz Velike Britanije, Grčije, Turčije in Španije. Program sodelovanja je obsegal spoznavanje in predstavljanje kulturnih značilnosti okolja sodelujočih šol, mednarodne izmenjave učencev in učiteljev ter vzpostavljanje stikov tako med učenci kot učitelji s svojimi vrstniki oziroma kolegi.

Program projekta je bil razdeljen v štiri tematske sklope, od katerih se je vsak povezal z eno od načrtovanih mednarodnih izmenjav. Tako smo se v januarju 2008 udeležili izmenjave na Škotskem, ki je bila namenjena načrtovanju aktivnosti in predstavitvi opravljenih dejavnosti na področju zgodovinskih in kulturnih spomenikov v lokalnem okolju

sodelujočih šol. Konec marca 2008 je potekala druga izmenjava v španski Kataloniji, kjer je bila tema Običaji in tradicije, oktobra 2008 pa tretja izmenjava v Grčiji na temo Miti in legende. Zadnja skupna izmenjava je potekala marca 2009 v Turčiji, kjer smo predstavili aktivnosti na temo Tradicionalni poklici ter evalvirali opravljeno delo v preteklih dveh letih.

Učenci in učitelji smo ob stikih z vrstniki/kolegi iz drugih kultur pridobili številne nove izkušnje, širili obzorja, krepili razumevanje, strpnost in medsebojno sodelovanje, sklenili pa smo tudi mnoga nova prijateljstva.

Cilji projekta

- Spodbujati medkulturno komunikacijo.
- Izboljšati medkulturno kompetenco.
- Izboljšati samopodobo in notranjo motivacijo za vseživljensko učenje.
- Izboljšati znanje tujega jezika in IKT-spretnosti.

Končni izdelki

- spletna stran: www.os-laporje.si
- CD-ROM
- koledar Breaking Borders
- brošura Iz preteklosti v sedanjost
- 6-jezični slovarček
- prireditve, predstavitve, glasbene, plesne in dramske predstave, novinarske konference
- plakati, risbe, besedila, izdelki iz različnih materialov ...

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Eden najbolj vidnih učinkov projekta je izredno povečana motivacija za učenje tujih jezikov in s tem tudi velik napredek v znanju učencev. Zlasti je dragoceno njihovo spoznanje, da učenje tujega jezika ni samo sebi namen, ampak nam v resnici odpira vrata v svet, ter dejstvo, da so to svojo izkušnjo prenesli tudi na vrstnike.

Skozi medkulturne stike, redno komunikacijo z vrstniki oziroma kolegi iz drugih držav, pri delu na projektu in pri medsebojnih obiskih partnerskih šol smo tako učenci kot učitelji pridobili veliko novega znanja tudi na področju IKT-spretnosti. Izboljšalo se je tudi sodelovanje s starši, z drugimi šolami v okolici, z lokalno skupnostjo in mediji.

Kratka izjava o projektu

Ob zaključku Comenius projekta smo na šoli izvedli kratko anketo med učenci. V svojih odgovorih so otroci med prednostmi poudarili predvsem spoznavanje drugih kultur in učenje tujega jezika. Med odgovori so bili tudi naslednji:

»Ni me več sram govoriti angleško.«

»Če hočeš potovati po svetu, se moraš učiti tuje jezike.«

»Podrli smo mejo.«

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Naše okolje: odprta knjiga za učenje		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Territory: An Open Book to Learn		
Tema projekta:	Zgodovina in ljudje, umetnost in kultura (v naši okolici)		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Ivana Groharja Škofja Loka		
Naslov:	Podlubnik 1, 4220 Škofja Loka		
Ravnatelj/direktor:	Zlatko Košič		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	zlatko.kosic@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www2.arnes.si/~oskrig3s/		
Kontaktna oseba:	Martina Bukovšek	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	/	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–14 let
E-pošta:	martina.bukovsek@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Italija
Države partnerice:	Italija, Poljska, Anglija, Slovenija	Spletna stran projekta:	http://www2.arnes.si/~oskrig3s/

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Ivana Groharja je nastala leta 1985. Šola si je naredila ime svetovno znanega slikarja Ivana Groharja. Znak šole je nenaključno Groharjev Sejalec, saj nas v življenje in svet odraslih vodi zrnje, ki pade iz njegove roke na plodna tla, kali in se spremeni v sončne žarke. Poleg matične šole imamo še tri podružnice: PŠ Tadeusz Sadowski – Bukovica, PŠ Bukovščica in PŠ Lenart.

Kratka vsebina projekta

Okolje, v katerem živimo, je kot odprta knjiga, iz katere se učimo. Tako je vsaka partnerska šola raziskovala svoje okolje – krajevno zgodovino, kulturno dediščino in umetnost. V dveh letih projekta smo spoznavali življenje ljudi v preteklosti, spomenike, zgradbe, oblačila, krajevne ustvarjalce (slikarje, pisatelje, pesnike), umetnostne tehnike (klinopis, freske, impresionizem) ipd.

Učenci so si dopisovali med seboj (osebno ali razredno). Izmenjali so si spise in risbe o domačem kraju. Vsaka šola je izbrala tudi šest tradicionalnih kuharskih receptov svojega okolja. Učenci so potem te jedi pripravili in jih poskusili.

Ko smo učitelji in učenci obiskovali druge šole, s katerimi smo sodelovali v projektu, smo primerjali različne načine življenja, dela, organizacije na šoli, učni material, metode poučevanja ipd. To je bilo izredno

zanimivo in poučno, tako na strokovni kot osebni ravni. Izmenjave so nam omogočile, da smo izboljšali medsebojno sodelovanje in imeli še več motivacije za delo v projektu.

Cilji projekta

- Graditi evropsko državljanstvo prek spoznavanja različnih držav in kultur.
- Zavedati se bogastva krajevne kulturne dediščine.
- Izkustveno raziskovati svoje okolje.
- Spoznavati druge tuje jezike.
- Graditi prijateljstvo med sodelujočimi.

Končni izdelki

Skupni končni izdelki:

- knjižica Moj kraj (z vsake šole po šest spisov in risb domačega kraja; vsak spis je v izvornem jeziku in preveden v angleščino)
- kuharska knjiga (z vsake šole po šest tradicionalnih kuharskih receptov s fotografijami)
- CD z izštevankami in s pesmijo Sveta noč v vseh sodelujočih jezikih

Končni izdelki naše šole:

- CD s predstavitvijo dejavnosti v šolskem letu 2007/08
- CD s predstavitvijo dejavnosti v šolskem letu 2008/09
- zloženka Loška učna pot (vodič po Loški učni poti)
- prireditev in razstava ob zaključku projekta Comenius

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Učenci in učitelji smo prek dopisovanja in obiskov ostalih partnerskih šol neposredno izvedeli veliko novega in zanimivega o njihovi državi, kulturi, načinu življenja, šolanja, spoznali njihov jezik ipd. Tako smo tudi izgubili različne predsodke. Učitelji smo si izmenjali informacije o šolskih sistemih in izkušnje poučevanja. Zaradi narave projektne dela smo tako učenci kot učitelji veliko sodelovali med seboj in se tako urili v socialnih veščinah ter komunikaciji. Povečala se je motivacija za učenje angleščine, saj smo odkrili njeno uporabnost. Tudi starše in stare starše naših učencev smo pritegnili k sodelovanju pri posameznih projektih dejavnostih.

Odpri smo Loško učno pot, ki se je začela odvijati prek projekta Comenius. Pri tem smo sodelovali s Srednjo lesarsko šolo Škofja Loka, Gobarskim društvom Škofja Loka, Planinskim društvom Škofja Loka, Društvom za raziskovanje podzemlja Škofja Loka in Zavodom za gozdove Slovenije (OE Kranj). Loško učno pot obiskujejo skupine z različnih koncev Slovenije. Poslužujejo se je tudi nekatere osnovne in srednje šole za dneve dejavnosti. Loška učna pot je torej velika pridobitev za lokalno in širšo skupnost.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje v projektu Comenius je bila velika obogatitev za prav vsakega sodelujočega posameznika.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Voda nas združuje		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Water unites us		
Tema projekta:	Kulturna in naravna dediščina, povezana z vodo		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Jurija Vege Moravče		
Naslov:	Vegova 38, 1251 Moravče		
Ravnatelj/direktor:	Nuša Pohlin Schwarzbartl		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	nusa.pohlin@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.osmoravce.si/		
Kontaktna oseba:	Zdenka Wicher	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	00386 4 175 3858	Starost vključenih učencev/dijakov:	13–15 let
E-pošta:	wicher.sp@siol.net	Država koordinatorica:	Grčija
Države partnerice:	Grčija, Litva, Romunija, Bolgarija, Slovenija	Spletna stran projekta:	www.waterunitesus.gr

Kratka predstavitev organizacije

OŠ Jurija Vege je podeželska šola, ki se nahaja v središču Moravč. Ljudje tu živijo tesno povezani z naravo in skrbno ohranjajo kulturno dediščino kraja. Osnovna šola se nahaja v podeželskem okolju, večina družin tako skoraj nima stika s tujimi jeziki. Učenci večinoma ne obiskujejo dodatnih jezikovnih tečajev in njihove družine ne potujejo v tujino. Tako so angleške in nemške šolske ure pogosto njihov edini stik s tujim jezikom.

Kratka vsebina projekta

Vodni ekosistemi predstavljajo poglavitni vir življenja. Človek mora spoštovati zakone narave in se truditi za ekološko ravnovesje. S projektom Voda nas združuje smo raziskovali odnos ljudi do vodnih ekosistemov ter podobnosti in razlike med državami partnericami.

Učenci in njihovi mentorji so redno opravljali meritve vode, raziskovali kulturno in naravno dediščino svojega okolja, povezano z vodo, ter svoje izsledke dokumentirali in posredovali širši skupnosti. Poleg raziskovalnih aktivnosti so potekale še številne likovne in športne aktivnosti na vodno tematiko. Učenci so se urili v fotografski in računalniški tehnologiji.

V projektu smo sodelovali z Jamarskim društvom Domžale, s Turističnim društvom Moravče ter z Občino Moravče, ki je z odobravanjem podpirala projekt. Tovarna Termit nam je omogočila izvedbo tehniških dni in ogled čistilne naprave.

Nekatere projektne aktivnosti smo vključili tudi v letni delavni načrt in se povezali s timom projekta EKO šole. S pomočjo projekta so učenci in učitelji lahko 'ubežali' rutini šolskega vsakdana, spoznavali nove kulture in prijatelje iz tujine ter postali bolj dovzetni za okoljsko problematiko, poleg tega so izboljšali znanje angleščine.

Cilji projekta

- Raziskovanje in popis kulturne in naravne dediščine, povezane z vodo.
- Večanje ekološke zavesti pri učencih, učiteljih in v lokalni skupnosti.
- Prispevanje posameznih šol k trajnostnemu razvoju kraja.
- Spodbujanje medkulturnega dialoga med državami partnericami.
- Spodbujanje učenja živih tujih jezikov in uporabe informacijsko-komunikacijskih vsebin.

Končni izdelki

- brošure in PPT-predstavitve
- šolska spletna stran v angleškem jeziku in skupna spletna stran projekta
- video predstavitve in skupen DVD
- likovni, literarni in naravoslovni izdelki
- prireditve na šolski in lokalni ravni

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Za projekt smo se odločili predvsem zaradi okolja, v katerem se šola nahaja. Učenci imajo poleg šolske angleščine in nemščine le malo stika s tujimi jeziki. S projektom smo Evropo 'približali' šoli in kraju. V projektno delo so bili vključeni učenci višjih razredov ter učitelji naravoslovnih predmetov in angleščine. Učenci so uživali predvsem pri delu na terenu. Pridobili so veliko novih znanj s področja jamarstva, kulturne in naravne dediščine ter ekologije.

Posebno doživetje za šest učencev naše šole je bil obisk Litve, kjer so svoje delo tudi sami predstavili. Prebivali so pri družinah, spoznali sovrstnike in se sporazumevali v angleščini. Projektne aktivnosti smo redno objavljali na šolski spletni strani, v Moravških novicah in na lokalni televiziji.

Kratka izjava o projektu

To sodelovanje ni bilo le muha enodnevnica. Še vedno imamo skupne akcije s turističnim društvom in tudi mladi jamarji nadaljujejo sodelovanje. Vključili so se v jamarško društvo in opravili jamarški izpit. Njihovi učitelji mentorji in jamarško društvo pa so z avtorji tega sodelovanja celo ustanovili prvo jamarško šolo za osnovnošolce v Sloveniji.

Dve leti je celotna šola živela v 'evropskem duhu', saj smo istočasno gostili jezikovna asistenta iz Nemčije in Italije. Jezik sporazumevanja v zbornici je prenehal biti le slovenščina. Učitelji so sprejeli vsakodnevni izziv in bogatili svoje znanje angleščine, nemščine, italijanščine in španščine. Močno se je povečal vpis na tečaje tujih jezikov tako pri učiteljih kot pri učencih. Prijetno je bilo delati v tem evropskem 'živžavu'. Prepričana sem, da bomo nekateri še naprej sodelovali.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Evropske zgodbe in pravljice		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Eurotales – Fairy tales from around Europe		
Tema projekta:	Spoznavanje evropskih legend, zgodb, pravljic		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	OŠ Kapela		
Naslov:	Kapelski Vrh 95, 9252 Radenci		
Ravnatelj/direktor:	mag. Anastazija Avsec		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	anastazija.avsec@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://os-kapela.amis.net/index.html		
Kontaktna oseba:	Vesna Ketiš	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	031 246 555	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
E-pošta:	vesna.ketis@gmail.com	Država koordinatorica:	Velika Britanija
Države partnerice:	Velika Britanija, Nemčija, Francija, Švedska, Turčija, Španija, Slovenija	Spletna stran projekta:	*

* Spletna stran projekta: www.stkatharinesprimary.org.uk
<http://www2.arnes.si/~osmskap1s/comenius/comenius.html>

Kratka predstavitev organizacije

OŠ Kapela je podeželska šola z več kot dvestoletno tradicijo. Pri iskanju poti k večji prepoznavnosti v okolju smo se vključili v projekt Zdravih šol. Kasneje sta sledili še priključitev mreži Unescovih in EKO šol. Pod mentorstvom izvirnih in inovativnih učiteljev so v šoli nastajali številni projekti. Nekateri so postali celo nacionalni projekti (Minuta za kozarec vode). V letih 2006–2009 smo uspešno sodelovali s šolami po vsej Evropi v mednarodnih projektih Skriti zaklad in Comenius ter tako uspešno vnesli evropsko dimenzijo v osnovnošolsko izobraževanje.

Kratka vsebina projekta

Rdeča nit projekta so zgodbe, lokalne in nacionalne. V prvem delu projekta so učenci pisali izmišljene zgodbe o lokalnih območjih partnerskih šol. Učenci so si pri pisanju zgodb pomagali z namigi, ki so jih šole podale v obliki slikovnega/multimedijsko predstavljenega gradiva, in z osnovnimi informacijami o lokalnih območjih.

V tretjem delu projekta smo se ukvarjali z različnimi nacionalnimi pravljicami, in sicer je vsaka šola izbrala eno nacionalno pravljico in jo predstavila v obliki ročno izdelane knjižice (slikanice).

V času trajanja projekta smo sodelujoče države napisale tudi skupno knjigo, imenovano Velika knjiga. Vsaka šola je napisala eno poglavje, in sicer v maternem in angleškem jeziku. V zaključni fazi projekta so učenci zaigrali poglavja iz Velike knjige – vsaka šola je pripravila dramatisacijo svojega poglavja. Izdelan je bil DVD s posnetimi kratkimi filmi oz. lutkovnimi igrami.

V času trajanja projekta so učenci spoznavali tudi besedišče tujih držav. Nastal je večjezični spletni slovar, ki omogoča, da učenci s klikom na izbrano besedo ali frazo slišijo izgovorjavo besed.

Cilji projekta

- Spoznavanje lokalnih legend in nacionalnih pravljic.
- Spoznavanje jezikov partnerskih držav, učenje osnovnih fraz.
- Dvigovanje standardov na področju pismenosti.
- Spoznavanje lokalnih območij partnerskih držav.
- Med učenci in učitelji krepiti zavest, da smo 'evropski državljani'.

Končni izdelki

- skupni koledar
- skupna knjiga (Velika knjiga)
- video posnetki zaigranih poglavij
- pesmi v maternih jezikih
- spletni slovar z osnovnimi besedami in frazami v sedmih jezikih, dosegljiv na povezavi <http://www2.arnes.si/~osmskap1s/comenius/jeziki/words.html>

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Pri učencih je projekt vzbudil zanimanje za učenje manj znanih tujih jezikov ter okrepil zavedanje o pomembnosti in uporabnosti učenja tujih jezikov. Pri učencih in učiteljih se je povečala odprtost za nove stvari in zanimanje za evropski prostor ter občutek, da smo del njega.

Pri zaposlenih je velik pomen pridobilo timsko delo, povečala se je odprtost navzven in motivacija za projektno delo. Pridobili smo bogate izkušnje na področju pisanja zgodb, igre vlog, snemanja in montaže zvočnih in video posnetkov. V naše delo z učenci bomo v bodoče vključevali pridobljene izkušnje na področju ustvarjalnega pisanja. Prav tako bomo s pridom uporabljali nastali spletni večjezični slovar.

Kratka izjava o projektu

Projekt na naši šoli ocenjujemo kot zelo uspešen in smo zelo veseli, da smo v njem lahko sodelovali. Hvaležni smo za dodeljena finančna sredstva, saj smo le s pomočjo teh lahko izvedli načrtovane mobilnosti. Udeležba na mednarodnih mobilnostih je bistveno povečala motivacijo za delo vseh udeležencev (učencev in učiteljev), zato si želimo podobnih mednarodnih projektov tudi v prihodnje.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Preživeti v Evropi po meri otrok		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Live! Life vest – Young's guide for surviving in Europe		
Tema projekta:	Kako 'uskladiti' evropske in tradicionalne vrednote posameznih držav za boljše sobivanje kultur		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	OŠ Koseze		
Naslov:	Ledarska 23, 1000 Ljubljana		
Ravnatelj/direktor:	Ana Kuhar Režek		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	ana.kuhar@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.oskoseze.si		
Kontaktna oseba:	Lorieta Pečoler	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	041 561 140	Starost vključenih učencev/dijakov:	12–18 let
E-pošta:	lorieta.pecoler@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Romunija
Države partnerice:	Slovenija, Italija, Norveška	Spletna stran projekta:	http://www.live-lifevest.eu/

Kratka predstavitev organizacije

Slogan naše šole se glasi: »Je hiška zelena in se smeji, saj polna je mladih, veselih ljudi!«

OŠ Koseze si je kot pglavilni cilj zastavila kakovostno vzgojno-izobraževalno delo, ki bo učencem nudilo kakovostno znanje ter vrednote. Zavedamo se, da ima vsak otrok določen dar, temeljna naloga učiteljev in staršev pa je, da ga odkrijejo in razvijajo.

V poslanstvu vzgoje in izobraževanja mladih rodov nas vse zaposlene na OŠ Koseze družijo naslednje skupno dogovorjene vrednote: medsebojno spoštovanje in spoštovanje drugačnosti, strpnost, profesionalnost in dostojanstvo učitelja, iskrenost, vzgoja za okolje ... Vizijo OŠ Koseze gradimo na njenih močnih področjih, prednostih in priložnostih, ki nedvomno so: številna zlata, srebrna in bronasta priznanja na tekmovanjih znanja in v okviru raziskovalnih dejavnosti, bogata ponudba nadstandardnih programov za učence ter EKO šola kot način življenja.

Kratka vsebina projekta

Glavna naloga projekta je bila, da bi učenci kot dijaki postali aktivni državljani in kritični opazovalci demokracije ter da bi s pomočjo spoznavanja različnih kultur ter načinov življenja pomagali izkoreninjati stereotipe o manj znanih (nepoznanih) kulturah. Z nalogami, ki so jih v času projekta naredili in predstavili na naših srečanjih, so iskali podobnosti, različnosti in posebnosti posameznih dežel, primerjali načine življenja držav udeleženk ter izpostavili najboljše, kar vsaka kultura ima.

Naloga, ki so jih opravili:

1. moja družina,
2. šolski sistemi dežel udeleženk,
3. zdravstveni sistemi,
4. ureditev držav udeleženk,
5. izobraževanje in poklic,
6. potovanja in transport.

Cilji projekta

- Vključevanje v medkulturno izobraževanje: spoznavanje novih kultur, njihovega načina življenja ...
- Povečanje interesa pri učencih glede težav varnosti, izobraževanja, družine, demokracije, človekovih pravic, tradicij v okviru EU – biti aktivni državljan.
- Spoznavanje drug drugega in tradicij vseh udeleženk za lažje razumevanje kulturnih tradicij.
- Razvijanje različnih spretnosti na osnovi izmenjave izkušenj, da učenci postanejo odgovorni državljani EU.

Končni izdelki

- vodnik Guide for surviving in Europe – Live vest – kaj moramo vedeti za lažje preživetje v EU – deželi raznolikosti
- spletna stran (tu so zbrane posamezne naloge za srečanja)

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

a) Učenci:

- pridobivanje samozavesti: nastopanje, samostojnost,
- izpopolnjevanje v tujem jeziku,
- pridobivanje komunikacijskih spretnosti,
- socialne veščine, navezovanje stikov;
- **medkulturno učenje:**
  - spoznavanje drugih kultur,
  - premagovanje stereotipov (sprememba odnosa do Romunov, s katerimi so postali dejansko najboljši prijatelji),
  - reševanje konfliktov znotraj projektne skupine,
  - sodelovalno in raziskovalno učenje – učenje, kako se naučiti kaj novega, če delaš projekt,
  - sodelovanje z zunanji partnerji: Slovenska filharmonija, LPP, Big band; predvsem članu Slovenske filharmonije gre zahvala za sporočilo o tem, da je za uspeh potrebno veliko truda in da si uspešen lahko samo, če neko stvar opravljaš z veseljem in zanimanjem.

b) Učitelji:

- spoznavanje različnih šolskih sistemov,
- izdelovanje projektov,
- vodstvene veščine,
- medkulturnost,
- novi pristopi k učenju.

Kratka izjava o projektu

Učenci so si nabrali izkušnje, kako poteka delo v projektu, pridobili so pomembne izkušnje o partnerskem in sodelovalnem učenju, prav tako pa so razvijali tiste spretnosti, ki so pomembne, da postanejo odgovorni evropski državljani.

Z mednarodnim sodelovanjem smo učenci in učitelji pridobivali zavest, da smo del Evropske skupnosti, kjer lahko aktivno pripomoremo k izboljšanju razmer na področju strpnosti in enakopravnosti, s tem ko spoznavamo druge kulture in jih primerjamo s svojim načinom življenja. Sprejemanje drugačnosti prav gotovo vodi k večji strpnosti v družbi. Tega pa se vsi najlažje naučimo tako, da sodelujemo s svojimi sovrstniki in kolegi iz tistih kultur, ki nam niso tako blizu, in na ta način razbijamo stereotipe o nepoznanih deželah in širimo svoja obzorja na področju multikulturnosti, brez katere v združeni Evropi ne gre.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Moje mesto v moji državi		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	My town in my county		
Tema projekta:	Moje mesto v moji državi		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Log – Dragomer		
Naslov:	Šolska ulica 1, 1351 Brezovica pri Ljubljani		
Ravnatelj/direktor:	mag. Mihaela Mrzlikar		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	Mihaela.mrzlikar@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www2.arnes.si/~osljlog1s		
Kontaktna oseba:	Matjaž Grandič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	031 348 362	Starost vključenih učencev/dijakov:	13 let
E-pošta:	matjazgrandic@gmail.com	Država koordinatorica:	Slovaška
Države partnerice:	Španija, Slovenija, Slovaška	Spletna stran projekta:	www.my-country.org

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Log – Dragomer je bila ustanovljena leta 1981. S šolskim okoljem pokrivamo Ljubljansko barje, zato je simbol naše šole žaba. Na šolo je vpisanih 440 učencev od 1. do 9. razreda osnovne šole. Zanje skrbi 44 strokovnih delavcev in 14 tehnično-administrativnih delavcev. Imamo centralno šolo in eno podružnico v naselju Bevke na Ljubljanskem barju.

Kratka vsebina projekta

Poglavitna ideja projekta je bila oblikovanje prijateljstva med učenci posameznih šol in odraslimi, ki v projektu sodelujejo, ter sodelovanje med učitelji in učenci. Poleg tega je bila ena glavnih idej projekta spoznavanje različnih kultur in kulturnih razlik v Evropski uniji. V projektu smo predstavili svoj domači kraj, regijo in državo, iz katere prihajamo, ter poglobljali znanje angleščine in nemščine.

V okviru pouka in izven njega smo prek različnih dejavnosti ustvarjali nove, izboljšane oblike dela z učenci, saj smo v program vključili različne aktivnosti različnih predmetnih področij. Učenci so pisali eseje o svojem kraju in pokrajini, v kateri živijo. Prek likovnih izdelkov so upodabljali ljudi, arhitekturo, dejavnosti in kulturo svojega kraja. V sklopu glasbene vzgoje pa smo za učence, starše in krajane pripravili večerno prireditev z naslovom Ljudski plesi in glasba. Učenci s predmetne stopnje so v angleškem jeziku predstavljali znane slovenske osebnosti, pripravili razstavo srednjega veka v Sloveniji in obširno predstavitev letalstva na slovenskem.

Cilji projekta

- Predstavitev domačega kraja, regije in države, iz katere prihajamo.
- Razvijanje znanja tujih jezikov.
- Delo z izobraževalno tehnologijo.
- Govorno in pisno sporočanje z ostalimi partnerji v projektu.

Končni izdelki

- spletna stran projekta
- logotip
- CD-predstavitev
- zloženka
- publikacija

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

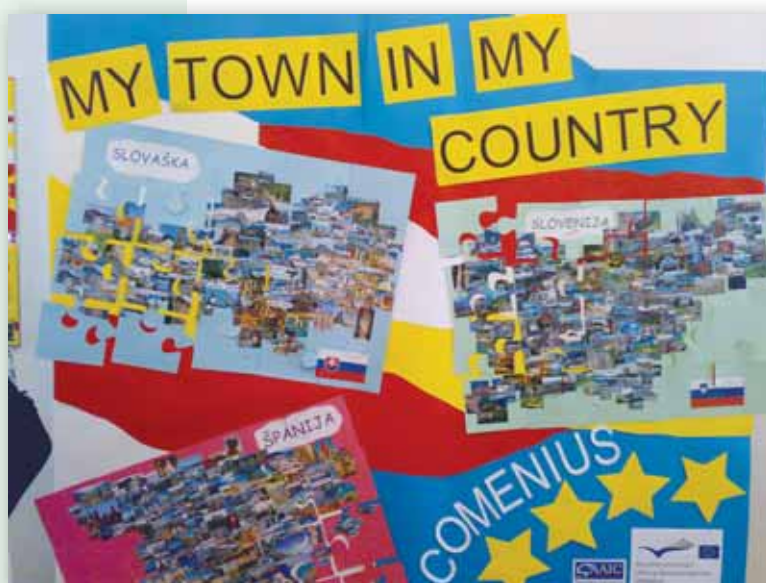
Sodelovanje v projektu pomeni za našo šolo ogromno, saj vrednost šoli v današnjem času poleg kakovostnega pouka dajejo tudi nadstandardne aktivnosti in dejavnosti, ki jih šola v kraju nudi.

Projekt Comenius je naši šoli dodal vrednost v smislu povezovanja s krajem, lokalno skupnostjo in občino, ki budno spremlja delovanje in aktivnosti šole. To sodelovanje je pripomoglo, da so v še večji meri začutili pomembnost učiteljevega dela, učiteljevih in učenčevih dosežkov in ob tem se je povečala tudi naklonjenost šoli.

Kratka izjava o projektu

Projekt Comenius ne predstavlja le dvoletnega dela na določeni temi, obiskov v različnih evropskih državah in šolah, spoznavanja drugih kultur, didaktičnih pristopov in opremljenosti šol, ampak mnogo več. V dveh letih smo prek vseh izkušenj, ki smo jih z delom v projektu pridobili, postali boljši in bolj izkušeni učitelji.

Pri učiteljevem profesionalnem razvoju sta ključna vseživljenjsko učenje in izobraževanje. Pridobivanje izkušenj prek spoznavanja tujih šolskih sistemov predstavlja povsem drugačen aspekt v učiteljevem strokovnem delu. Program Comenius vsekakor omogoča preseganje lastnih meja, sprejemanje kulturnih razlik ter različnih metodoloških pristopov. Projektno delo predstavlja odmik od tradicionalnega načina in ustaljenih metod poučevanja. Timsko delo, integracija predmetov prek različnih dejavnosti, izpostavitve ustvarjalnosti in kreativnosti so le nekatera izmed področij, ki smo se jih v tem dvoletnem projektu naučili ceniti in za katere sedaj verjamemo, da so najpomembnejše orodje pri delu vsakega sodobnega učitelja.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Vem, kdo sem in kaj lahko ponudim		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	I know who I am and what can I offer		
Tema projekta:	Posebne potrebe		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	OŠ dr. Mihajla Rostoharja Krško		
Naslov:	Cesta 4. julija 33, 8270 Krško		
Ravnatelj/direktor:	Andrej Romih		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	andrej.romih@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.os-m-rostoharja-krsko.si		
Kontaktna oseba:	Meta Habinc	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	07 4881 680	Starost vključenih učencev/dijakov:	12–20
E-pošta:	meta.habinc@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Velika Britanija
Države partnerice:	Romunija, Irska	Spletna stran projekta:	/

Kratka predstavitev organizacije

Smo osnovna šola za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami. Izvajamo osnovnošolski program z nižjim izobrazbenim standardom ter posebni program za otroke in mladostnike z zmerno, težjo in težko motnjo v duševnem razvoju. V posebnem programu šolo obiskujejo učenci od 6. do 18. leta starosti in imajo možnost nadaljevanja usposabljanja do 21. leta. V šolskem letu 2009/10 imamo v oba programa vpisanih 53 učencev.

Kratka vsebina projekta

Projekt je bil namenjen starejšim učencem z zmerno in težjo motnjo v duševnem razvoju in njihovim učiteljem. Strokovni delavci pa smo delili izkušnje in primerjali naše prakse in sisteme, medtem ko so si učenci prek elektronskih medijev in zgoščenk izmenjavali izkušnje in delili aktivnosti.

Prek projekta smo iskali poti, kako bi se učenci lahko predstavili na način, ki bi bil razumljiv tako njim kot ostalim (npr. učiteljem, ki jih še ne poznajo, inštruktorjem v varstveno-delovnih centrih ...). Ker ima veliko naših učencev govorno jezikovne motnje, smo za medij izbrali video, fotografije in PowerPoint predstavitev. Načine predstavitev smo vključili v naš učni načrt v okviru predmeta splošna poučenost. Na samem začetku projekta smo iskali načine, kako se predstaviti tujim vrstnikom prek filmskega medija. Tako je nastalo nekaj filmov z naslovom To sem jaz oz. This is me.

Ker je projekt vseboval sodelovanje s tujimi institucijami in veliko uporabe računalniške tehnologije, smo učencem na 4. in 5. stopnji posebnega programa kot izbirne vsebine ponudili angleški jezik in računalništvo ter tudi prek teh dveh predmetov nadaljevali sodelovanje s partnerskimi šolami.

Ko smo bili šola gostiteljica, je bila to izvrstna možnost za naše učence, da vadijo tako angleščino (osnovne vljudnostne fraze, hrana, številke ...) kot socialne veščine. Želeli smo, da tudi starši ves čas sledijo projektu, zato smo jih seznanjali z aktivnostmi in s šolanjem otrok s posebnimi potrebami v partnerskih državah.

Cilji projekta

- Učitelji:
  - imajo možnost primerjati prakso in koncepte dela z osebami s posebnimi potrebami,
  - napredujejo v svojih IKT-znanjih in posodobijo svoje učne načrte.
- Učenci:
  - se zavejo, da bodo nekoč zapustili našo šolo; iskanje načinov, kako se znajti v novih situacijah, se predstaviti, prilagoditi, spoznati nove ljudi, izraziti svoje želje ...
  - razvijajo svoje strokovne veščine ter se zavedajo svojih sposobnosti in pomanjkljivosti in jih sprejmejo.

Končni izdelki

- Multimedijsko spričevalo oz. poročilo o napredku za vsakega učenca. V njem je zajeto poročilo učitelja o učenčevem napredku, učenčeva samoevalvacija določenih aktivnosti, sledi učiteljev komentar, foto arhiv izdelkov iz tekočega šolskega leta, foto arhiv dejavnosti, filmčki (iz šole v naravi, različnih delavnic ...) in morebitne dodatne dejavnosti, ki se jih je učenec udeležil.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

To je bil prvi mednarodni projekt, ki smo ga izvajali na naši šoli. Kot dodana vrednost bi poudarili sodelovanje med zaposlenimi – ne glede na to, koliko je bil kdo osebno vključen v projekt. Izraženo je bilo zanimanje in ponujena pomoč, ne glede na to, da je projekt zaposlenim predstavljal dodatne obveznosti.

Ker je bil sam projekt zastavljen tako, da smo izdelovali različne video materiale, smo to s pridom koristili in jih predstavljali na različnih zunanjih prireditvah. Tako smo v širši skupnosti promovirali šolo ter tudi naš projekt.

Bolje smo se usposobili za delo z računalniki in dobili nadaljnjo motivacijo za sodelovanje v mednarodnih projektih. Predvsem pa smo se znebili določenih predsodkov, da zaostajamo na področju dela otrok s posebnimi potrebami. Pravzaprav smo ugotovili, da lahko kadrovsko, normativno, vsebinsko in didaktično konkuriramo vsem partnerskim institucijam ter da jih na marsikaterih področjih znatno presehamo.

Kratka izjava o projektu

Menimo, da je bilo sodelovanje v tem projektu izvrstna izkušnja, s pomočjo katere smo napredovali tako na strokovnem kot osebnostnem področju. Izkušnja odpira nove perspektive, krepi strokovno samozavest in omogoča druženje s strokovnjaki iz različnih držav, s katerimi sicer ne bi imeli stika.

Za vse nas, ki delamo z otroki s posebnimi potrebami, je pomemben še tako majhen napredek, evalvira se vsaka sprememba, kajti procesi učenja so dolgotrajni in zahtevajo ogromno ponavljanj in utrjevanj ter razvijanja vedno novih strategij in veščin. Ne spomnimo se boljšega načina, da v dveh letih pridobimo toliko novih nasvetov, idej in strategij za delo z našimi učenci ter hkrati dobimo potrditev, da smo na dobri, uspešni poti.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Življenje učencev v različnih evropskih regijah		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Pupil's life in different regions of Europe		
Tema projekta:	Spoznavanje načina življenja učencev partnerskih šol		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Planina pri Sevnici		
Naslov:	Planina pri Sevnici 69, 3225 Planina pri Sevnici		
Ravnatelj/direktor:	Anica Novak		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	anica.novak@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www2.arnes.si/~oplaninace/index.htm		
Kontaktna oseba:	Polona Volavšek	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	031 342950	Starost vključenih učencev/dijakov:	8–14 let
E-pošta:	polonavolavsek@yahoo.com	Država koordinatorica:	Slovaška
Države partnerice:	Slovaška, Nemčija	Spletna stran projekta:	http://www2.arnes.si/~oplaninace/besedila/comenius.htm

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Planina pri Sevnici je samostojna šola in sodi med manjše osnovne šole, saj ima tri kombinirane oddelke. Šolo obiskuje 96 učencev, na njej pa je zaposlenih 15 učiteljev. Radi sodelujemo v različnih projektih in se stalno strokovno izobražujemo.

Kratka vsebina projekta

Projekt je temeljil na učenju tujih jezikov, uporabi informacijsko-komunikacijske tehnologije pri pouku, izboljševanju pedagoških metod, primerjavi šolskih sistemov ter spoznavanju in spoštovanju kulturnih razlik med partnerskimi državami.

Učenci so si dopisovali prek elektronske pošte, sodelovali v e-klepetalnicah, sodelovali pri izdelavi večjezičnega slikovnega slovarja in večjezičnega koledarja. Učenci so redno urejali Comeniusov kotiček, kjer so bili razstavljeni izdelki partnerskih šol, plakati in fotografije o projektnih srečanjih. Učitelji so lahko primerjali pedagoške oblike in metode dela, primerjali šolske sisteme in si izmenjali gradiva in izkušnje. Dragocene izkušnje so učitelji in učenci pridobili tudi z mobilnostjo.

Cilji projekta

- Spodbujanje učenja tujih jezikov.
- Intenzivna uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije.
- Spoznavanje in spoštovanje kulturnih razlik med sodelujočimi državami.
- Spodbujanje medkulturnosti.
- Primerjava pedagoških metod in šolskih sistemov.

Končni izdelki

- večjezični slikovni slovar
- večjezični koledar za leto 2010
- filmi in PowerPoint predstavitve
- Comeniusov kotiček s plakati, fotografijami in tipičnimi spominki partnerskih šol
- didaktične igre
- spletna stran v angleškem in slovenskem jeziku: (http://www2.arnes.si/%7Eoscepl1/besedila/evropa_uvodna.html)

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Projekt Comenius je udeležencem prinesel veliko pozitivnih izkušenj. Učenci so postali zelo motivirani za učenje angleščine in nemščine. Zelo dobro so tudi spoznali Nemčijo in Slovaško (geografske značilnosti, zgodovino, jezik, znane osebnosti, običaje, kulturo, podjetja, izdelke, turistične zanimivosti). Ob pripravi predstavitev in filmov so močno izboljšali svoje IKT-znanje, poleg tega pa so okrepili prijateljske vezi.

Učitelji so se srečevali s kolegi iz Nemčije in s Slovaške, ti obiski pa so jim omogočili vpogled v različne izobraževalne sisteme in učne metode, kar je pripomoglo k inovativnosti pri poučevanju. Učitelji so na računalniških delavnicah pridobili tudi nova računalniška znanja. Pri učiteljih je opaziti tudi dvig motivacije za učenje tujih jezikov. S sodelovanjem v projektu Comenius se je dvignil ugled šole in okrepilo se je sodelovanje z lokalno skupnostjo in starši.

Kratka izjava o projektu

Projekt Comenius je v šolo prinesel svežino in motiviral učitelje in učence za učenje tujih jezikov, intenzivno uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije in spoznavanje lastne kulture in drugih kultur. Bogate izkušnje so si učitelji in učenci pridobili z obiski partnerskih šol v Sloveniji in v tujini. Kdor po svetu gre, mnogo izve.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Koščki Evrope – Popolna slika		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Puzzled Europe – Creating the Perfect Picture		
Tema projekta:	Prikaz življenja in okolice, v kateri živimo, skozi umetniške oči otrok		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	OŠ Preska		
Naslov:	Preška cesta 22, 1215 Medvode		
Ravnatelj/direktor:	Tatjana Bizant, univ. dipl. org.		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	Tatjana.bizant@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.ospreska.si/default.aspx		
Kontaktna oseba:	Tatjana Gulič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	031 832 690	Starost vključenih učencev/dijakov:	8–14 let
E-pošta:	Tatjana.gulic@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Škotska
Države partnerice:	Slovaška, Škotska, Nemčija, Španija, Slovenija	Spletna stran projekta:	http://www.puzzledeurope.si/eu/

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Preska je bila ustanovljena leta 1930. Danes obiskuje šolo 380 učencev. Ob velikem številu izbirnih predmetov, ki jih nudi šola, pa učenci dopolnjujejo svoje znanje tudi v različnih krožkih: naravoslovnem, prometnem, biološkem, zgodovinskem, likovnem, športnem, planinskem. Z veseljem obiskujejo tudi tečaje tujih jezikov, novinarski in dramski krožek ter pevske zборе. Šola ima dve podružnici, in sicer na Topolu in v Sori.

Kratka vsebina projekta

Otroci so v vseh partnerskih šolah uporabljali raznovrstne likovne tehnike, digitalne fotografije in filme. Z njimi so upodobili lokalno skupnost: okolje – pokrajino, značilno arhitekturo in ljudi. Ob koncu projekta je vsaka šola razstavila pet multimedijskih kolažev, ki odsevajo kulturno raznolikost petih partnerskih skupnosti.

Spodbujali smo zgodnje učenje tujih jezikov in zato napravili slikovni spletni 'govoreči slovarček', ki vsebuje prek sto besed in fraz v vseh petih jezikih partnerskih dežel.

Cilji projekta

- Vzpostaviti medkulturni dialog med šolami in okoljem, predvsem z likovno ustvarjalnostjo.
- Razširjati evropsko dimenzijo na šoli in v šolskem učnem načrtu.
- Razvijati razumevanje različnih kultur, lokalno, regijsko in nacionalno identiteto, življenjski slog in spoznavati različne evropske jezike.
- Izmenjati in razstaviti pet multimedijskih kolažev, ki odsevajo kulturno raznolikost petih partnerskih skupnosti.

Končni izdelki

- Projekt je vključeval likovno izražanje, umetnostno-kulturni vidik arhitekture v okolici, učenje tujih jezikov in spoznavanje informacijsko-komunikacijskih tehnik.
- Vsi izdelki so predstavljeni na spletni strani projekta, prav tako tudi njihovo nastajanje: <http://www.puzzledeurope.si/eu/>.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Na šoli smo vzpostavili sodelujoč tim učiteljev, ki je tudi v prihodnje pripravljen sodelovati. Projekt je vplival na razvoj likovnih tehnik na šoli, spodbujal komunikacijo med učenci in učitelji in spodbudil timsko delo kolektiva. Na obiskih smo učitelji opazovali pouk v različnih državah in nekatere dobre prakse uvedli tudi v našo šolo. S projektom smo se povezali z Evropo in ob tem poudarili pomen znanja več tujih jezikov ter znanja na računalniškem področju.

Pri izvedbi projekta so poleg občine sodelovale tudi krajevne skupnosti in druge organizacije v kraju. V času projekta smo organizirali razstave v prostorih šole in pritegnili pozornost javnosti z razstavami in zaključno prireditvijo.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje med kolegi na šoli in kolegi v partnerskih šolah je bilo odlično. Stkale so se mnoge nove vezi, ki bodo, upam, žive še dolga leta. S partnerji že snujemo sodelovanje za naslednja leta. Veliko je bilo sodelovanja med vrstniki na šoli, med starejšimi in mlajšimi, ob obiskih pa tudi med vrstniki v tujini. Prijateljske vezi, ki so se stkale, še vedno vzdržujejo s pomočjo e-pošte in ostalih sodobnih komunikacijskih orodij.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Raziščimo in odkrijmo naš prostor		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Our square mile		
Tema projekta:	Izoblikovanje ozaveščenosti o evropskem prostoru in okolici, v kateri živimo		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Sladki Vrh		
Naslov:	Sladki Vrh 8a, 2214 Sladki Vrh		
Ravnatelj/direktor:	Andreja Košti		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	andreja.kosti@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.os-sladki-vrh.com		
Kontaktna oseba:	Simon Dragšič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	041 801 576	Starost vključenih učencev/dijakov:	11–15 let
E-pošta:	simon.dragsic@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Italija, Litva, Španija, Bolgarija, Finska, Slovenija	Spletna stran projekta:	www.ejournal.fi/osm

Kratka predstavitev organizacije

Osnovno šolo Sladki Vrh obiskuje 327 učencev. Šola ima podružnico v Zgornji Veliki in zaposluje 40 učiteljev. Šola je poleg izobraževalnega tudi športno in kulturno središče kraja. OŠ Sladki Vrh sodi med tiste šole, ki so prve v Sloveniji uvedle devetletko. Vključena je v več projektov, tako na nacionalni kot na mednarodni ravni.

Kratka vsebina projekta

Projekt pod skupnih naslovom *Our Square Mile* je nastal kot zamisel šole na Nizozemskem, ki je bila prvo leto sodelovanja tudi koordinatorica projekta. Nato je koordinatorsvo dvoletnega projekta prevzela naša šola. Ostale partnerje smo imeli v Italiji, Bolgariji, Litvi, na Finskem in na Kanarskih otokih.

V času projekta smo aktivno ustvarjali in bili dejavni pod različnimi temami. Lotili smo se raziskovanja našega prostora in okolja s pomočjo različnih tem, kot so prazniki, zgodovina in sedanjost kraja, šolski sistemi, slovarčki, tradicionalna kuhinja in še mnoge. Vsa naša spoznanja, izkušnje in izdelke smo objavljali na skupni spletni strani. Učenci so na ta način spoznavali podobnosti in razlike 'evropske družine.'

Cilji projekta

- Spoznavanje različnosti in enakosti narodov, vključenih v projekt (način življenja, praznovanje praznikov, vrednote, medsebojni odnosi).
- Spodbujanje raziskovalnega dela pri učencih.
- Navezovanje stikov, krepitev samozavesti.
- Poglobljanje učenja tujega jezika.
- Spoznavanje šolskih sistemov, oblik in metod dela.

Končni izdelki

- spletna stran (www.ejournal.fi/osm), kjer so podane in zabeležene vse aktivnosti v času projekta
- brošure in koledarji na tematiko preteklost/sedanost in tradicionalne prehrane
- večjezični slovarček

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

V času trajanja projekta se je pokazala visoka pripravljenost za sodelovanje celotnega učiteljskega zbora, ki je bil vpet v dogajanje. Največja dodana vrednost pa je predvsem nabiranje prepotrebnih izkušenj ter izmenjava strokovnih mnenj, ki nas bodo še dolgo spremljala skozi naše pedagoško poslanstvo. V isti sapi bi omenil še željo in voljo s strani naših učencev po odkrivanju nečesa novega, kar jim sedaj omogoča boljši vpogled v življenje narodov skupne Evrope. V teh letih delovanja je naša organizacija bogatejša za občutek konstruktivnega skupnega sodelovanja med učenci, učitelji in lokalnim okoljem in se zaveda pomembnosti skupnega doseganja ciljev.

Kratka izjava o projektu

Comenius šolsko partnerstvo je projekt, ki združuje ljudi. Tako na šolski, lokalni kot tudi evropski ravni. Je projekt, katerega bistvo je spodbujati raziskovalno delo med učenci ter celotnim učiteljskim zborom. Menim, da je mednarodno sodelovanje skrbno zastavljen projekt, ki je zmožen dolgoročno vplivati na delovanje šole kot organizacije.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	SAVANT: Šole proti nasilju – ukrepaj, ne trpi		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	SAVANT: Schools Against Violence – Act, Not Tolerate		
Tema projekta:	Nasilje v šoli		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Škofja Loka-Mesto		
Naslov:	Šolska ulica 1, 4220 Škofja Loka		
Ravnatelj/direktor:	Marko Primožič		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	marko.primozic@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.o-sl-mesto.kr.edus.si/		
Kontaktna oseba:	Nika Benedik	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	/	Starost vključenih učencev/dijakov:	9–15 let
E-pošta:	nika_debeljak@siol.net	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Latvija, Poljska, Italija, Španija	Spletna stran projekta:	http://project.savant.googlepages.com/

Kratka predstavitev organizacije

Osnovno šolo Škofja Loka-Mesto obiskuje 783 učenk in učencev. Šola spada med EKO naravnane šole, ki skrbijo za zdrav način življenja. Šola stremi k čim večji vključenosti učencev v šoli in jim ponuja veliko obšolskih dejavnosti. V šoli deluje tudi Otroški parlament, saj je participacija otrok v šoli zelo pomembna ter predstavlja prvi in najboljši korak k uresničevanju želja in zahtev mladih v zvezi s šolanjem in življenjem.

Kratka vsebina projekta

Pozelo uspelem Comenius šolskem projektu z naslovom Mladi Evropejci v 21. stoletju, ki se je zaključil leta 2003, smo se na naši šoli odločili za pripravo novega projekta z naslovom Šole proti nasilju: ukrepaj, ne trpi. V tem projektu so poleg naše osnovne šole sodelovale še štiri osnovne šole iz različnih evropskih držav, in sicer iz Španije, Italije, Latvije in s Poljske.

Tokrat smo se odločili za malce drugačen tip Comenius projekta, in sicer za šolski razvojni projekt. Šolski razvojni projekti namreč dajejo poudarek potrebam in težavam, ki so skupne partnerskim šolam. Poudarek je torej na izmenjavi izkušenj in idej ter razvijanju učinkovitih prijemov in metod, s katerimi bi se lahko učitelji ter vodstva šol spopadali s posamezno problematiko na svoji šoli, v našem primeru z nasiljem v šoli.

V prvem letu projekta smo se učenci in učitelji predvsem pogovarjali o tem, kaj vse nasilje je in katere oblike nasilja najdemo v naših šolah. V drugem letu projekta smo za učitelje, učence in njihove starše izvedli predavanja in delavnice na temo nenasilne komunikacije in nenasilnega reševanja konfliktov. Tretje leto smo nadaljevali s predavanji o strpnosti in nenasilni komunikaciji ter z različnimi aktivnostmi učence skušali čim bolj motivirati k strpnosti do vseh ljudi.

Cilji projekta

- Opozoriti na problem fizičnega, psihičnega in besednega nasilja v šoli.
- Spoznati in se naučiti različnih načinov:
  - preprečevanja nasilja v šoli,
  - uspešnega reševanja konkretnih primerov nasilniškega vedenja.
- Naučiti se nenasilne komunikacije in nenasilnega reševanja konfliktov.
- Nuditi podporo, pomoč in svetovanje učiteljem ter učencem, ki so žrtve nasilja v šoli.
- Učencem ponuditi čim več različnih športnih in drugih dejavnosti, kjer bi imeli priložnost sprostiti svojo (negativno) energijo – tako med samim šolskim letom kot tudi med šolskimi počitnicami.

Končni izdelki

- spletna stran projekta
- ločena vprašalnika za učitelje in učence v povezavi z nasiljem v šoli ter objavljeni rezultati analize na spletni strani projekta
- brošura za učitelje z naslovom Nasilje v šoli: preventiva in kurativa
- zgibanka za učence in njihove starše z naslovom: Nasilje v šoli: bolje je preprečevati kot zdraviti
- DVD-ji s posnetki dramskih uprizoritev na temo 'nasilje v šoli'
- pesniška zbirka naših učencev z naslovom Pesemce

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

V teh treh letih smo dajali velik poudarek izobraževanju učiteljev ter učencev in njihovih staršev v zvezi z nasiljem na šoli. Vsi skupaj smo se učili prepoznavati različne oblike nasilja ter se mu zoperstaviti. Učili smo se nenasilnega reševanja konfliktov in preprečevanja nasilja ter reševanja nasilnih situacij. Učencem smo nudili veliko različnih dejavnosti, pri katerih so lahko sprostiti svojo energijo ter koristno preživeli svoj prosti čas.

Primerjava stanja po treh letih projekta v letu 2009 v povezavi z nasiljem na naši šoli z letom 2007 je pokazala, da se je nasilje zmanjšalo in da smo tako učitelji kot učenci in njihovi starši bolj ozaveščeni glede te težave, kot smo bili prej. Vendar pa se zavedamo, da nas čaka še veliko dela na tem področju. Prav zaradi tega bomo kljub temu, da se je naš projekt zaključil, še naprej nadaljevali z aktivnostmi, ki so se izkazale za uspešne.

Kratka izjava o projektu

Na Osnovni šoli Škofja Loka-Mesto smo doslej sodelovali v dveh Comenius projektih: šolskem ter šolskem razvojnem projektu. Oba sta se izkazala kot zelo uspešna in odmevna, zato se bomo tudi v prihodnje radi odzivali na razpise in sodelovali v različnih projektih.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Zdravi obroki iz organske hrane v evropski kuhinji		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Healthy Meals with Organic Foods in the European Kitchen		
Tema projekta:	Organska hrana, zdravi obroki in recepti iz domačega okolja		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Šmarje pri Jelšah		
Naslov:	Vegova 26, 3240 Šmarje pri Jelšah		
Ravnatelj/direktor:	Stanko Šket		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	os-smarje-ce@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.o-smarje.ce.edus.si		
Kontaktna oseba:	Mateja Voh	Trajanje projekta:	3 leta
Telefon:	031 273 263	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–14 let
E-pošta:	mateja.voh@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Turčija
Države partnerice:	Anglija, Romunija, Poljska, Slovenija	Spletna stran projekta:	http://www.comeniuspartners.com

Kratka predstavitev organizacije

Osnovna šola Šmarje pri Jelšah je edina šola v občini Šmarje pri Jelšah. Naselje in občinsko središče Šmarje pri Jelšah leži na vzhodu Slovenije, spada pa v celjsko regijo. K centralni šoli spada še šest podružničnih šol, in sicer: Šentvid, Sveti Štefan, Mestinje, Kristan Vrh, Zibika in Sladka Gora. Smo ena večjih šol v Sloveniji, saj je v petinštiridesetih oddelkih kar 862 učencev. Med prednostne naloge za novo šolsko leto smo si ob različnih izobraževalnih ciljih in številnih projektih zastavili nadaljevanje projekta Zdrava šola. Poudarek bo na zdravem načinu življenja na področju prehrane in telesne aktivnosti učencev.

Kratka vsebina projekta

Živimo v času, ko vse večje onesnaženje našega planeta z različnimi strupi, toplogrednimi izpušnimi plini, pesticidi, umetnimi gnojili in drugim uničuje naše okolje, posledično pa tudi zastrupljena živila oziroma hrano, ki jo uživamo vsak dan. Tako uživanje nezdrave hrane pripelje do slabega počutja in nastanka številnih bolezni pri ljudeh. Želeli smo vsaj malo vplivati na povečanje ozaveščenosti ljudi, da je treba uživati zdravo hrano, med katero na prvo mesto vsekakor spada organsko pridelana hrana – pridelki, ki zrastejo iz genetsko nespremenjenih semen.

Sam projekt nam je na široko odprl vrata v svet dežel partneric (Turčija, Anglija, Romunija, Poljska). Sprejeli smo izziv triletnega mednarodnega sodelovanja, predstavljanja šole, kraja in Slovenije Evropi. Tako so naši učenci na zanimiv in mladim privlačen način širili svoje sporazumevalne

sposobnosti v tujem jeziku, saj je večina komunikacije potekala v angleškem jeziku, to pa pomeni razvijanje slušnih in govornih sposobnosti.

Cilji projekta

- Raziskovanje in primerjava lokalnih pridelkov naše in sodelujočih držav ter ozaveščanje učencev ter lokalne javnosti o široki pestrosti izdelkov.
- Prepoznavanje hrane, ki vsebuje veliko vitaminov in mineralov, in poučevanje otrok o hrani z visoko prehranjevalno vrednostjo v obliki uravnoteženih obrokov.
- Zmožnost razlage, kaj natančno pomenita organska hrana in organsko pridelovanje hrane.
- Izboljšanje znanja jezikov z uporabo različnih metod, vključno z informacijsko-komunikacijsko tehnologijo, in razvoj novih načinov poučevanja s pomočjo različnih medijev.
- Promoviranje medkulturne ozaveščenosti ter s tem povečanje motivacije in možnost širjenja obzorja z razumevanjem različnih kultur in s tem tudi izboljšanje komunikacije in sodelovanje med učenci in učitelji.
- Raziskovanje različnih pogledov na evropsko kulturo, vključujoč problematiko različnosti in enakosti.
- Vodenje sodelujočih z delitvijo znanja in izkušenj o prednostih zdrave prehrane in širjenje pridobljenega znanja na različne načine.

Končni izdelki

- računalniške predstavitve
- ankete
- brošura in CD-ROM s predstavitvijo našega kraja in šole v angleškem jeziku
- kratek film o 'Kozjanskem jabolku'
- mednarodna kuharska knjiga (vsaka država partnerica je prispevala recept za en zdrav obrok v dnevu)
- dve raziskovalni nalogi: Organska pridelava hrane in Zdrava prehrana
- kupna spletna stran projekta: www.comeniuspartners.com

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Učenci so krepili svojo radovednost, željo in potrebo po novem znanju, zanimanje za lastno in druge kulture. Ob ustvarjanju različnih plakatov (predstavitev sodelujočih držav – osnovni podatki, šole, slike šol, glavnih mest in znamenitosti), razstav, pisem dopisovalcem iz tujih dežel pa so razvijali občutek za estetske vrednote. Ob srečanju s turško učiteljico so imeli tudi priložnost učenja turščine in turškega plesa.

Kratka izjava o projektu

Bogatejši smo za prečudovita doživetja in nova prijateljstva! Lepo je bilo deliti pozitivne izkušnje. Tako smo napredovali v profesionalnem in osebnostnem smislu in s tem oplemenitili svoje delo. Zadovoljni učenci pa so dokaz, da smo na pravi poti in da vlagamo svoje delo in trud v vzgojo in poučevanje bodočih preudarnih, zdravo kritičnih učečih in delavoljnih ljudi, kar je tudi vizija naše šole.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Naše življenje		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Our Lives		
Tema projekta:	Različni aspekti vsakdanjega življenja v partnerskih državah (hrana, športi, oblačila in moda)		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Osnovna šola Trnovo		
Naslov:	Karunova ulica 14a, 1000 Ljubljana		
Ravnatelj/direktor:	Irena Kokovnik		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	irena.kokovnik@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.ljudmila.org/ostrnovo		
Kontaktna oseba:	mag. Đulijana Juričič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	01 2833670 ali 01 2833564	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–15 let
E-pošta:	julijana.juricic@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Bolgarija, Finska, Portugalska, Turčija	Spletna stran projekta:	www.ourlives.si

Kratka predstavitev organizacije

OŠ Trnovo je šola s poslanstvom omogočiti razvoj vsakega posameznika v močno, samozavestno, spoštljivo in razgledano osebnost, ki se je sposobna odzivati na izzive časa in prostora. Poleg ostalega jo odlikuje intenzivno projektno delo na različnih področjih (razvojno-raziskovalni, inovacijski, mrežni, sodelovalni projekti) in nivojih (šolskem, nacionalnem in mednarodnem). Trenutno so v ospredju timsko poučevanje s tujim učiteljem, uvajanje sodobnih metodologij poučevanja, finsko-slovenske izmenjave učencev, inkluzija otrok z Downovim sindromom, zgodnje učenje tujih jezikov, učenje v avtentičnih pogojih, medkulturna vzgoja. Šola sodeluje s šolami iz vse Evrope, vključena je tudi v projekt SAFE-SI. Učitelji izvajajo izobraževanja tudi za druge slovenske učitelje na različnih področjih.

Kratka vsebina projekta

Projekt Our Lives se je razvil iz sodelovanja OŠ Trnovo in partnerske šole s Finske, ki teče od leta 2005.

Učenci in učitelji, ki so se že poznali med seboj, so raziskovali koncepte zdrave prehrane, prehrano v šoli, priljubljene jedi, izmenjali so recepte nacionalnih jedi, opisali so priljubljene in nenavadne športe, igre, ki jih radi igrajo, oblačila za različne priložnosti, priljubljena oblačila, modne sloge, različne vidike mode. Ves čas trajanja projekta so učenci in učitelji partnerskih šol komunicirali, izmenjevali izdelke in se učili drug o drugem in drug z drugim.

Jedro projekta so bila projektne srečanja, ki so se jih udeleževali učitelji, ravnatelji in učenci, kar je spremenilo zahtevnost, dinamiko in vsebino projektne sestankov. V treh letih sodelovanja je vsaka partnerska šola gostila svoje partnerske učitelje in učence. Tako so imeli udeleženci priložnost obiskati Ljubljano, Tampere, Lizbono, Vratzo in Ankaru.

Projektne srečanja so bila polna dejavnosti za učence in učitelje: delavnice načrtovanja in evalvacij za učitelje, timsko poučevanje v mednarodnih timih na šoli gostiteljic, delo z mednarodno skupino učencev, predstavitev svoje in partnerskih držav, kreativne delavnice (risanje, kuhanje, ustvarjanje modnih kreacij iz vreč za smeti, plesi, tiskanje na blago ...), nastopi za starše, ogledi mest, ekskurzije, itd. Izpeljani sta bili tudi dve izmenjavi celotnih razredov. Razred učencev iz Slovenije je en teden preživel s svojimi partnerji s Finske in obratno.

Cilji projekta

- Glavni cilj projekta je bil omogočiti sodelujočim učencem in učiteljem, da raziščejo, opišejo, primerjajo in predstavijo informacije in dejstva o različnih področjih svojega življenja in s tem bolj spoznajo same sebe in druge.
- Poleg tega je bil namen projekta razvijati jezikovno, medkulturno in informacijsko-komunikacijsko zmožnost učencev in učiteljev.

Končni izdelki

- brošure z recepti
- brošura o športih
- raziskovalna naloga o modi in oblačilih v partnerskih državah
- različne predstavitve o modi
- kreacije učencev
- copati
- risbe modelov
- pripravljene jedi
- predstavitve partnerskih držav

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Učenci in učitelji so se veliko naučili ne le o obravnavanih vsebinah, temveč tudi o načrtovanju, organizaciji in vrednotenju dela, komunikaciji, reševanju različnih težav in konfliktov, timskem delu, razumevanju drugih in sebe.

Timsko poučevanje in delo v različnih šolskih sistemih sta omogočila intenziven strokovni razvoj. Vzdušje prijateljstva, sprejetosti in tolerance je botrovalo osebnostnemu razvoju. Intenzivno delo in skupno preživljanje časa tekom projektnih sestankov sta zahtevala velik vložek od vsakega posameznika, kar je vodilo do boljšega samospoznavanja. Projekt je bil tako zahteven, da ga ni bilo mogoče izpeljati brez dobrega timskega dela in sodelovanja med vsemi zaposlenimi ter podpore in sodelovanja vodstva šole. Posledica projekta so bogate izkušnje na področju organizacije različnih dejavnosti in delovanja v multikulturnem okolju.

Šola se je bolje povezala tudi s starši, saj brez njihove podpore in sodelovanja projekta ne bi bilo mogoče izpeljati. Projektnih sestankov so se udeležili tudi veleposlaniki partnerskih držav, ki so spoznali naše delo in trud pri povezovanju mladih iz različnih držav Evrope. Tudi sami so nagovorili učence in učitelje in izrazili podporo takšnemu delu.

Kratka izjava o projektu

Pomen projekta za vse sodelujoče najbolj opiše pesem, ki so jo samoiniciativno napisale portugalske učenke, ki so se udeležile projektne srečanja v Vratzi (Bolgarija):

*There's a part of our heart
That belongs to you.
Like a bridge across the world
We are together in
OUR LIVES.*

*Besides the different countries
We can be friends.
Besides the different languages
We can have fun together.
Besides the different cultures
We can be happy together
Sharing together
OUR LIVES.*

Misel enega od ravnateljev:

»I came home with luggage full of experiences of magic time and believe me, it's not so easy to get back to reality. I came stronger and feel more protected in my soul.«

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Ali se želiš igrati z menoj?		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Do you play with me?		
Tema projekta:	Otroška igra		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	VIZ II. Osnovna šola Rogaška Slatina		
Naslov:	Ulica Kozjanskega odreda 4, 3250 Rogaška Slatina		
Ravnatelj/direktor:	mag. Karla Škrinjarič, spec.		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	karla.skrinjarič@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.o-2osrs.ce.edus.si/ (v prenovi)		
Kontaktna oseba:	Ksenija Šket	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	040 432 861	Starost vključenih učencev/dijakov:	7–12 let
E-pošta:	ksenija.sket@gmail.com	Država koordinatorica:	Turčija
Države partnerice:	Finska, Italija, Poljska, Turčija	Spletna stran projekta:	www.doyouplaywithme.eu

Kratka predstavitev organizacije

VIZ II. Osnovna šola Rogaška Slatina se že vrsto let vključuje v Comenius projekte. Menimo, da predstavljajo enega izmed načinov, kako do kakovostnega znanja, ki je tudi naš osnovni cilj, umeščen v našo vizijo. Vizija nam pomeni osnovni okvir našega vzgojno-izobraževalnega delovanja.

VIZ II. Osnovna šola Rogaška Slatina je tempelj:

- medsebojnega spoštovanja,
- upoštevanja različnosti,
- medgeneracijske povezanosti ter medsebojnega sodelovanja in vzora,
- osebnostne moči,
- odgovornega ravnanja,
- kakovostnega znanja,
- ekološke in turistične osveščenosti,
- izbire zdravega načina življenja,
- ter šola, ki ne sprejema nobenega nasilja.

Na naši šoli vlada umirjena kultura in pozitivna spodbudna klima, v kateri se dobro počutimo tako delavci šole, starši in, kar je najpomembnejše, učenci, ki so glavno vodilo življenja na naši šoli. Skozi različne dejavnosti se skušamo približati slehernemu izmed njih, razvijati njihova močna

področja, vsestranskost, učne strategije in jezikovne sposobnosti, sposobnosti na področju informacijsko-komunikacijske tehnologije ter jih pripraviti na zahtevnejšo šolo življenja. Vključevanje v Comenius projekte nam to vsekakor omogoča.

Kratka vsebina projekta

V preteklih treh šolskih letih se je skozi Comenius projekt z naslovom *Ali se želiš igrati z menoj?* povežalo pet držav: Slovenija, Italija, Finska, Poljska in Turčija. Menimo, da je otroška igra ogledalo kulture posamezne države. Igra ima pomemben vpliv na otrokov psihološki in socialni razvoj in pomeni glavno orodje za izražanje njegovih misli in čustev. Gledano s tega zornega kota imajo lahko ciljne igre v vzgojno-izobraževalnem procesu precejšen vpliv na učinkovitejše učenje in pomnjenje.

Otroške igre so tudi ogledalo kulture države. Skozi projekt smo skušali realizirati oboje; predstaviti našo kulturo in pogledati v ogledalo drugih kultur. V okviru projekta smo raziskovali različne igre otrok; v prvem letu ulične igre, nato didaktične igre ter nazadnje ljudske navade in običaje. Izpeljane so bile številne izmenjave učiteljev in učencev, kjer smo imeli možnost spoznavati različne šolske sisteme, sodelovati v njihovem vzgojno-izobraževalnem procesu ter načrtovanju vsakdanjih šolskih aktivnosti. Mobilnosti so nam dajale možnosti tako formalne kot neformalne komunikacije. Šele izmenjava izkušenj nam je pomagala pridobiti nova spoznanja o različnem kulturnem ozadju.

Cilji projekta

- Odkrivanje druge kulture in predstavitev lastne kulture skozi otroško igro.
- Samostojno in sodelovalno raziskovanje različnih otroških iger s pomočjo različnih virov.
- Izboljšanje sposobnosti uporabe informacijske-komunikacijske tehnologije (IKT).
- Izboljšanje jezikovnih spretnosti otrok, ki so bili neposredno vključeni v projekt.

Končni izdelki

- zloženko za obveščanje staršev in širše okolice o aktivnostih in mobilnostih projekta
- predstavitveni DVD-ji
- koledar za leto 2008
- brošura: Didaktične igre
- Katalog iger

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Na naši šoli se že vrsto let vključujemo v Comenius mednarodne projekte, saj se zavedamo pomembnosti pridobivanja tovrstnih izkušenj, na podlagi katerih uvajamo nove spremembe.

Učenci, ki so sodelovali v projektu, so pridobili in izurili jezikovne, komunikacijske ter učne spretnosti, ki so nujno potrebne za njihovo nadaljnje delo, morda tudi poklic. To so spretnosti sproščene in tekočega komuniciranja, problemskega reševanja in raziskovanja, predstavljanja ter timskega dela. Povečala se je njihova motiviranost za šolsko delo, prav tako pa tudi njihove informacijsko-komunikacijske in jezikovne spretnosti (sploh učencev, ki so bili neposredno vključeni v mobilnosti). Na naši šoli se zavedamo pomembnosti Comenius projektov ter prenosa rezultatov in opažanj v prakso.

Kratka izjava o projektu

Evropski Comenius projekti oziroma sodelovanje v njih nam še vedno predstavlja velik – izziv tako za šolo, za zaposlene ter tudi za učitelje in starše. Otroci in njihovi vrstniki po Evropi stekajo prijateljstva, ravno tako pa se prijateljstva stekajo med učitelji oziroma med šolami. Nekatera se ohranijo še vrsto let. Mobilnosti so vsekakor tiste, ki omogočajo otroku enkratno in neponovljivo doživetje.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Mladoevropska identiteta		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Youthropean Identity		
Tema projekta:	Prazniki, družinske tradicije, okoljske težave		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	OŠ Vižmarje Brod		
Naslov:	Na Gaju 2, 1000 Ljubljana		
Ravnatelj/direktor:	Nevenka Lamut		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	nevenka.lamut@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.osbrod.si		
Kontaktna oseba:	Sonja Šega	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	031 299 694	Starost vključenih učencev/dijakov:	13–15 let
E-pošta:	sonja.sega@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Nemčija
Države partnerice:	Nemčija, Portugalska, Švedska, Nizozemska	Spletna stran projekta:	www.youthropean-identity.eu

Kratka predstavitev organizacije

Naša šola se nahaja v predmestju Ljubljane. Zgrajena je bila leta 1975 in zelena okolica, ki nudi možnost raznovrstnih aktivnosti, daje naši šoli prav poseben pečat. Šolo obiskuje 500 učencev, starih od 6–15 let, poučuje jih 58 učiteljev. Razredi niso številčni, zato je poučevanje lahko zelo kakovostno. Šola je opremljena s sodobno IKT-opremo in prepričani smo, da naše učence dobro pripravimo za prihodnost. Projektne aktivnosti Comenius vključujemo v naše učne načrte že deset let, zadnjih pet let pa sodelujemo tudi pri mreži izobraževalnih institucij Comenius 3.

Kratka vsebina projekta

Šole iz Slovenije, Nemčije, s Portugalske, Švedske in z Nizozemske smo se povezale in skupaj delale v projektu z naslovom Youthropean Identity. Naša glavna naloga je bila spoznavanje in primerjava določenih področij identitete učencev.

Prvo projektno leto so učenci med seboj primerjali prehrabne navade. V drugem letu smo se osredotočili na izvenšolske aktivnosti učencev, primerjali pa smo tudi praznike in načine praznovanja v posameznih deželah. Vsaka dežela je pripravila video o praznovanju božiča. Zadnje leto pa so se učenci ukvarjali z okoljskimi težavami in njihovimi možnimi rešitvami. Ugotovili smo, da obstaja skupna evropska identiteta, ki pa temelji na različnih kulturah.

Cilji projekta

- Spoznavanje evropskih šolskih sistemov, novih pedagoških metod.
- Uvedba vsakoletne izmenjave učencev; vzpostavitev vezi med mladimi.
- Učenje tujih jezikov; uporaba sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij.
- Raziskovanje praznikov in družinskih tradicij v različnih evropskih deželah.
- Ukvarjanje z okoljskimi težavami in njihovimi možnimi rešitvami.

Končni izdelki

- video posnetek na temo praznovanja božiča (Santa VS Father Frost)
- evropski koledar praznikov
- okoljevarstveni vprašalnik in primerjalna študija rešenih vprašalnikov po državah
- EKO drevo
- raziskava o ogroženih živalskih vrstah
- ECO vrečke za večkratno uporabo
- ECO računalniške igre
- PowerPoint predstavitve (Waste sorting & recycling in Slovenia; Energy efficiency plans in Slovenia; Water pollution)
- predstavitev projekta na spletnih straneh www.youthropean-identity.eu in www.osbrod.si

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Sodelovanje pri projektu Comenius je obogatilo delo na naši šoli. Učitelji in učenci smo spoznavali nove dežele, ljudi in njihovo kulturo, odprli smo se medkulturnemu povezovanju, poglobljali znanje tujega jezika. Učitelji smo se odprli navzven in spoznavali različne evropske izobraževalne sisteme, pedagoške metode dela. Projektni sestanki v tujini so nam omogočili, da primerjamo tudi organizacijo dela na drugih šolah. Na šoli je opaziti občutno povečanje medpredmetnega povezovanja in timskega dela. Projekt Comenius je močno razvejal uporabo sodobnih informacijsko-komunikacijskih tehnologij, začeli smo uporabljati spletne klepetalnice. Ta projekt nam vsako leto znova pomeni velik izziv.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje pri projektu Comenius je na naši šoli nedvomno širilo obzorja. Največ zadovoljstva je prineslo to, da smo lahko izpeljali veliko mobilnosti učencev. Z mednarodnim oddelkom partnerske šole z Nizozemske sedaj že tretje leto organiziramo izmenjavo učencev, čeprav se je projekt uradno že zaključil, in trudili se bomo, da bomo takšno izmenjavo ohranili tudi v bodoče. Menimo, da je takšen način spoznavanja drugih dežel – s pomočjo vrstnikov – za učence priložnost, ki se le redko ponovi.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Jaz Evropejec		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Ich als europäischer Bürger		
Tema projekta:	Različnost evropskih kultur nas povezuje		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Biotehniška šola Maribor		
Naslov:	Vrbanska cesta 30, 2000 Maribor		
Ravnatelj/direktor:	Anton Krajnc		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	anton.krajnc@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.s-bts.mb.edus.si		
Kontaktna oseba:	Božidar Damjan	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	02 623 2186	Starost vključenih učencev/dijakov:	16–19 let
E-pošta:	bozidar.damjan@gmail.com	Država koordinatorica:	Nemčija
Države partnerice:	Nemčija, Francija, Španija	Spletna stran projekta:	http://www.s-bts.mb.edus.si/projekt.php?pid=12

Kratka predstavitev organizacije

Biotehniška šola Maribor nadaljuje bogato tradicijo druge najstarejše kmetijske šole v avstro-ogrski monarhiji, ustanovljene leta 1872 (Štajerska deželna – sadjarska in vinogradniška šola). Šolo obiskuje 360 dijakov v naslednjih programih: veterinarski tehnik, naravovarstveni tehnik, hortikulturni tehnik, kmetijsko-podjetniški tehnik, mehanik kmetijskih in delovnih strojev in cvetličar. V šoli smo si zadali cilj, da v času šolanja čim več dijakov pridobi vsaj eno mednarodno izkušnjo prek izmenjav in projektov.

Kratka vsebina projekta

Večstranski projekt Jaz Evropejec je skupaj načrtovalo in izpeljalo šest srednji šol: dve gimnaziji iz Francije, dve iz Španije, ena iz Nemčije in Biotehniška šola iz Slovenije. Projekt Jaz Evropejec je bil večdimenzionalen. Največjo pozornost smo posvečali življenju in življenjskemu okolju naših partnerjev.

Na osnovi skupnega dogovora med partnerji je na vsaki šoli skupina učiteljev in dijakov pripravila program, kako predstaviti in dokumentirati lastno življenje in kulturo skozi predstavitev svojih družin in doma, šolskega okolja, preživljanja prostega časa in kako pripraviti predstavitev domačega kraja oz. regije.

Delo je potekalo v šoli, tudi med poukom, kadar so se vsebine vklapljale v učni načrt, in na terenu. Pod mentorskim vodstvom učiteljev so dijaki na terenu iskali motive in na osnovi zbranih idej pripravili scenarij za snemanje. Posneto gradivo so obdelali v kratke filme.

V zaključnem letu smo speljali komunikacijo prek spletnih dnevniških zapisov, da bi pritegnili večje število udeležencev in spodbujali ozaveščenost, da je Evropa naš skupni prostor. Projektne aktivnosti so dijakom in učiteljem pomagale ustvariti medkulturno razumevanje in motivirale dijake in učitelje za večjo uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije in drugih inovativnih pristopov pri učenju ter tudi pri poučevanju.

Cilji projekta

- Medkulturno osveščanje (kako živijo partnerji).
- Jezikovna raznolikost (komuniciranje z našimi partnerji).
- Motivacija za dodatno učenje (tuji jeziki, snemanje filma).
- Osebna rast (osebni slog).

Končni izdelki

- DVD z naslovom Jaz in moj kraj
- didaktična igra Slovenija (spomin in kviz)
- spletni dnevniški zapis

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Sodelovanje v projektu pomeni obogatitev dela na šoli in je promocija šole v lokalnem okolju. Učitelji in dijaki smo razširili znanja in spoznali druga okolja. Praktično smo preizkusili komunikacijo v tujih jezikih. Izmenjavali smo izkušnje o delu pri pouku in drugih težavah, ki se vežejo na vzgojo in vedenje mladih.

Projekt je nekaterim učiteljem omogočil, da so se aktivno vključili v življenje in delo z drugimi evropskimi učitelji. Delo dijakov in vzdušje v posameznih razredih, kjer se je odvijalo projektno delo, je prežeto z močno motivacijo in veseljem do dela. Šola, ki sodeluje v projektu, pridobi tudi večjo odprtost in posluh za podobne aktivnosti, ki se odvijajo v bližnji in daljni okolici.

Kratka izjava o projektu

Ob zaključku smo ugotovili, da je bil naš projekt za vse udeležence večplastno odkritje. Sodelovanja, izmenjave produkcij in odkrivanja raznolikosti kultur smo se lotili z dobro voljo in pozitivno naravnostjo. Meni osebno pomeni projekt veliko obogatitev in potrudil se bom, da kot šola pridobimo še kakšnega.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Oživljanje srednjeveške kulture in tradicije v današnjem času		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Making medieval culture and traditions alive in our own days		
Tema projekta:	Spoznavanje kulture srednjega veka in prenos v današnji čas		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Biotehniški center Naklo		
Naslov:	Strahinj 99, 4202 Naklo		
Ravnatelj/direktor:	Andreja Ahčin		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	andreja.ahcin@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	hwww.bc-naklo.si		
Kontaktna oseba:	Bernarda Božnar_	Trajanje projekta:	2007 - 2009
Telefon:	/	Starost vključenih učencev/dijakov:	15-20 let
E-pošta:	bernarda.boznar@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Portugalska, Estonija, Romunija	Spletna stran projekta:	http://www.liis.ro/~cex_is/proiecte/comenius/index.htm http://www.s-bts.kr.edus.si/index.php?id=655

Kratka predstavitev organizacije

Biotehnični center Naklo je kakovostna izobraževalna, raziskovalna in razvojna ustanova, ki postavlja v ospredje občutek za naravo ter skrb za urejenost okolja v sodelovanju z gospodarstvom.

Vsebina projekta

V projektu smo dijaki in učitelji s Portugalske, iz Romunije, Estonije in Slovenije odkrivali srednjeveško kulturo. Raziskali smo različne vidike takratne umetnosti in načina življenja ter organiziranosti takratne družbe.

Ob sodelovanju z državami partnerkami smo se učili medkulturnega dialoga. Projektna srečanja so bila zelo spodbudna tako za učitelje kot tudi za dijake. Na večini šol se je tudi vodstvo šol aktivno vključilo tako v mobilnosti kot tudi v projektne aktivnosti.

Cilji projekta

- Spoznavanje in zavedanje razlik in podobnosti med državami in kulturami.
- Vpeljevanje novih metod učenja in poučevanja.
- Integracija različnih predmetov.
- Krepitev sodelovanja med vodstvom šol, učitelji, dijaki in strokovnjaki.
- Integracija dijakov s posebnimi potrebami v projektne aktivnosti.

Končni izdelki

- zgoščenke z interaktivnim gradivom
- brošura Medieval objects
- preglednica 10 centuries
- Medieval glossary
- projektna spletna stran

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Projekt ni bil le zgodovinsko zasnovan, v njem so sodelovali tudi učitelji drugih strok (s področja cvetličarstva, živilstva, gospodinjstva). Tako motivirano sodelovanje je imelo za rezultat dobro izkušnjo medpredmetnega povezovanja.

Šolska projektna stran je zelo bogata s prispevki dijakov o različni aktivnostih. Tako učitelji kot tudi dijaki smo projekt predstavljali na dveh lokalnih radijskih postajah in v lokalnem časopisu. S tem smo projekt približali lokalnemu okolju, šoli pa omogočili promocijo prek projekta.

V projektu niso sodelovali le pedagoški delavci, saj smo k sodelovanju povabili tudi strokovnjake iz muzejev, glasbenike, šiviljo, plesalko in kulturne delavce, ki so pomagali pri raziskovanju ali pa pri izpeljavi delavnic. Tako smo gradili stik z lokalnim okoljem in uresničevali težnjo, da šola ni zaprto območje.

Kratka izjava o projektu

Skozi projekt smo spoznali, da je oddaljeni srednji vek vplival tudi na današnji čas. Poznavanje korenin je pomembno, da lahko različni ljudje, narodi in kulture ob upoštevanju kulturnih razlik ustvarjalno sodelujejo.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Multikulturni dialog in mobilnost		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Multicultural Dialog to aid Mobility		
Tema projekta:	Narava, kultura, gospodarstvo, prosti čas		
Tip projekta:	dvostranski		
Naziv institucije:	Gimnazija Bežigrad		
Naslov:	Peričev 4, Ljubljana		
Ravnatelj/direktor:	mag. Ciril Dominko, Janez Šušteršič		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	janez.sustersic@gimb.org		
Spletna stran institucije:	www.gimb.org		
Kontaktna oseba:	Valentina Maver	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	01 300 0440	Starost vključenih učencev/dijakov:	16–18 let
E-pošta:	tina@gimb.org	Država koordinatorica:	Francija
Države partnerice:	Slovenija, Francija	Spletna stran projekta:	http://dijaki.gimb.org/projekti/CMEPIUS/

Kratka predstavitev organizacije

Gimnazija Bežigrad ima dve organizacijski enoti: Gimnazija in Mednarodna šola (International School).

Na Gimnaziji Bežigrad se poleg pouka dogaja še veliko zanimivega. Dijaki se glede na svoj interes lahko udeležijo interesnih dejavnosti, kot so na primer: šolski časopis, pesniške zbirke, tekmovanja iz znanja, športna tekmovanja, prostovoljno delo, krst prvošolcev, natečaj za kratko zgodbo, Dekliški pevski zbor Gimnazije Bežigrad in vokalna skupina Ptice, stripi, akrobatsko navijaška skupina, Kulturni multipraktik, Talent Show.

Kratka vsebina projekta

V projektu smo si zastavili štiri teme proučevanja. Vsaka tema je bila predstavljena z obeh vidikov – slovenskega in francoskega. Glavni sporazumevalni jezik je bil angleški. Naša šola je želela predvsem pokazati in razložiti čim več o Sloveniji z zgodovinskega in geografskega vidika.

Strokovni izleti in ogledi, ki smo jih organizirali, so vključevali obisk Narodne galerije, ekskurzijo na Kras z ogledom Cerkniškega jezera in Postojnske jame, ogled Primorske (Luka Koper, Soline, Piran) in premogovnika v Velenju, Erico in Gorenje, kar je bilo po besedah udeležencev najbolj zanimivo. Francoske dijake je zanimalo predvsem gospodarstvo – kako delujejo podjetja in javne ustanove, obravnavane teme so bile tudi del njihovih priprav na maturo.

Cilji projekta

- Izboljšati komunikacijske sposobnosti dijakov v tujih jezikih (razumevanje in izražanje).
- Uporaba jezikovnih in medkulturnih spretnosti pri izbranih temah.
- Uporabljati medkulturni dialog ob soočanju in raziskovanju informacij o državah in življenju posameznikov – predsodke potisnemo na stran.
- Ustvariti multimedijsko produkcijo, informacijsko-tehnološke vire, PowerPoint predstavitev, voditi elektronski časopis.
- Medkulturni prenos znanja na druge primere, kar spodbuja nadaljnje študije in mobilnosti v EU.

Končni izdelki

- CD
- plakati
- novoletne čestitke
- PowerPoint predstavitev

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Gimnazija Bežigrad sodeluje v projektih, ki so zanimivi tako za dijake kot za učitelje. Med mnogimi, ki potekajo na šoli, so tudi Comenius projekti. Vedno se trudimo, da dosežemo zastavljene cilje, ki jih predstavimo ostalim dijakom na šoli, njihovim staršem, predstavitve objavimo na naših spletnih straneh, pa tudi v časopisih. Naši najuspešnejši dijaki jih predstavijo na javnih prireditvah, učitelji pa na študijskih skupinah kot primere dobre prakse.

Kratka izjava o projektu

»Naši gostje prihajajo iz okolice Toulona, mesta na skrajnem jugu Francije, ki leži v regiji Provence-Alpes-Côte d'Azur. Obiskujejo Lycée du Coudon à La Garde, stari so od 16 pa tja do 18 let. Izkazalo se je, da jih večina slabo govori angleško, zato je bil naš jezik sporazumevanja večinoma francoščina. Vendar smo se ujeli in noro zabavali. Slovenija jim je bila všeč, izkazali smo se kot dobri gostitelji. Ko smo obisk vrnili, smo postali še boljši prijatelji, pa tudi angleščina in francoščina sta bolje stekli. Po slovensko pa: dober dan, adijo, hvala. Naš jezik je za Francoze težak.«

slovenska dijakinja

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Religija v vsakdanjem življenju mladih		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Religion in Young People's Everyday Lives		
Tema projekta:	Spoznavanje različnih religij in spodbujanje sprejemanja drugačnosti		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Gimnazija Jurija Vege Idrija		
Naslov:	Študentovska 16, 5280 Idrija		
Ravnatelj/direktor:	Borut Hvalec		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	borut.hvalec@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.gimidrija.si/		
Kontaktna oseba:	Manica Seljak	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	041 744 522	Starost vključenih učencev/dijakov:	15–18 let
E-pošta:	manica.seljak@gmail.com	Država koordinatorica:	Nemčija
Države partnerice:	Italija, Španija, Poljska, Romunija, Nemčija	Spletna stran projekta:	http://www.comenius.cku.krosno.pl/

Kratka predstavitev organizacije

Idrijska realka je bila prva srednja šola na slovenskih tleh, v kateri je prevladovala slovenščina kot osrednji učni jezik. Cilje, zastavljene v preteklosti, uspešno nadaljujemo tudi danes. Danes so dijaki vključeni v tri različne programe: gimnazija, strojni tehnik in mehatronik operater. Dijaki gimnazije se lahko odločijo za šolanje v Evropskem oddelku. Pouk v osrednji stavbi poteka v popolnoma prenovljenih prostorih, na razpolago imamo vrhunsko tehnično opremo v vseh učilnicah in laboratorijih. Dijaki imajo možnost sodelovanja v različnih mednarodnih projektih ter izmenjavah.

Kratka vsebina projekta

Tema projekta Religija v vsakdanjem življenju mladih se je razvijala in odvijala v treh letih trajanja projekta. Prvo srečanje je bilo posvečeno predstavitvi sodelujočih držav, dijaki so ob tem sodelovali pri ustvarjanju skupnega simbola projekta.

V narodnostno mešanih skupinah so dijaki diskutirali o vlogi različnih verskih praznikov danes in o njihovem odnosu do teh praznikov. Projekt se je nadaljeval z razmišljanji o verskih vzornikih, njihovem pomenu za mladega človeka. Naslednja tema je bila verska in socialna vključenost mladih v njihovem okolju. Dijaki so raziskali tudi prisotnost religije v umetnosti in v medijih. Diskusija dijakov je potekala na temo knjig in filmov, ki so v zadnjih letih napadali religijo. Na zadnjem srečanju so dijaki naredili razstavo izdelkov projekta, poleg tega pa so pripravili prireditev, ki je vključevala nastop Comenius pevskega zbora in kratko predstavo (poor theatre).

Cilji projekta

- Raziskati funkcijo in pozicijo religije v vsakdanjem življenju (predvsem mladih) v različnih državah EU.
- Seznaniti se z različnimi vidiki religije.
- Razvijati razumevanje in zavedanje drugih religij in drugih kultur.
- Spodbujati razumevanje med mladimi, ne glede na njihovo versko pripadnost in vzgojo.
- Razmišljati o verskih institucijah in tradicionalnih etično-verskih načelih.

Končni izdelki

- skupen simbol
- vprašalnik o veri, navadah, stališčih v zvezi z vero; rezultati vprašalnika
- koledar verskih praznikov vključenih držav
- plakati, CD-ROM – primerjava verskih vzornikov
- plakati – primerjava vključenosti mladih v verske in socialne aktivnosti po državah
- razstava umetniških del ter drugih izdelkov
- končna prireditev (igra, glasba, razstava)

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Na ravni organizacije sta se kot pozitivna izkazala podpora in zanimanje ravnatelja, staršev in celotne lokalne skupnosti za delo v projektu. Povečalo se je sodelovanje profesorjev različnih strok, saj je tema projekta vključevala različna področja (sodelovali so profesorji zgodovine, geografije, sociologije, likovne umetnosti, jezikoslovci). Na strani profesorjev, ki so sodelovali v projektu, se je povečala motivacija za učenje tujih jezikov – ne samo angleščine, ki je bila uradni jezik projekta, temveč tudi jezikov, ki jih govorijo na sodelujočih šolah. Dijaki so imeli možnost obiskati različne države in spoznati njihovo kulturo in vero ter navezati stike z mladimi iz drugih držav.

Kratka izjava o projektu

Ob stiku z drugimi kulturami in sovrstniki iz tujine se dijaki zavejo pomena svoje kulture, vidijo razlike, ki se morda na začetku zdijo nepremostljive, po nekajdnevnem druženju pa so večinoma mnenja, da smo med seboj različni, pa vendar prav zato zanimivi. Z vsebino projekta smo se dotaknili občutljivih tem in tako pomagali spodbujati sprejemanje različnosti.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Ženska in umetnost		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Women in art		
Tema projekta:	Položaj umetnic v družbi		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Gimnazija Piran		
Naslov:	Bolniška 11, 6330 Piran		
Ravnatelj/direktor:	Borut Butinar		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	ravnatelj@gpiran.si		
Spletna stran institucije:	http://www.gpiran.si		
Kontaktna oseba:	Lorena Štemberger	Trajanje projekta:	2006–2009
Telefon:	05 671 3490	Starost vključenih učencev/dijakov:	15–18 let
E-pošta:	lorena.stemberger@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Italija
Države partnerice:	Italija, Nemčija, Slovenija	Spletna stran projekta:	/

Kratka predstavitev organizacije

Slovenska gimnazija je bila v Piranu prvič ustanovljena leta 1961. Gre za šolo, ki je odprta v prihodnost in v svet, in sicer tako z duhovnega kot tudi z materialnega vidika. Za to je zaslužna najrazličnejša sodobna oprema, še bolj pa profesorji, ki se nenehno izobražujejo in iz leta v leto prenavljajo svoj pouk. Vendar brez dijakov ne bi mogli napraviti ničesar. Ti jim s svojo neutrudno radovednostjo in živahno neugnanostjo stalno dovajajo novo energijo.

Piranska gimnazija pa slovi še po nečem, kar postaja v sodobnem svetu vse pomembnejše. Govori se namreč o prijazni šoli, v kateri vladajo strpni in kulturni odnosi med učitelji in učenci. To ne pomeni, da pri učenju ne prihaja do sporov. Nasprotno. Ti so na dnevnem redu. Vendar so se doslej vedno reševali v duhu konstruktivnega dialoga, ki ne pozna poražencev. Življenje pa teče dalje in prinaša nove izzive. Gimnazija Piran je nanje pripravljena.

Kratka vsebina projekta

Projekt je bil razdeljen na dva dela. V prvem delu so dijakinje in dijaki spoznavali že uveljavljene umetnice v domačem in širšem okolju in pripravili kratko predstavitev. V drugem delu pa so tudi sami ustvarjali (slike, fotografije, kipi ...).

Ves čas so sodelujoči v projektu pisali dnevnike. Zbrano gradivo je pripomoglo k odkrivanju in razumevanju ženske vloge v umetnosti,

katerih tematik in motivov se lotevajo ženske in zakaj, koliko je domače in širše družbeno okolje naklonjeno umetnicam.

Sodelujoče šole so kot končni produkt projekta pripravile katalog, v katerem so predstavile že uveljavljene umetnice in dela dijakinj in dijakov, ki so v projektu sodelovali.

Cilji projekta

- Poudarjanje umetniških spretnosti.
- Razvijati strategije za spodbujanje ženskega načina dojetanja/občutenja.
- Večji poudarek na posebnostih ženske umetnosti.
- Vnos novih znanj v izobraževalne/šolske učne načrte (didaktika obeh spolov, spodbujanje enakih možnosti).
- Razvoj samopodobe in umetniškega izražanja pri dijakih in dijakinjah.

Končni izdelki

- Skupen končni izdelek je katalog z izdelki vseh sodelujočih, objavljen tudi na spletni strani: <http://www.gpiran.si>.
- Dela dijakov in dijakinj naše šole, nastala v času projekta, so sedaj razstavljena na Gimnaziji Piran.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Poznavanje treh tujih jezikov se vedno potrdi kot velika prednost naših dijakov in dijakinj, ki nimajo težav pri predstavitvi svoje države, mesta, šole in svojega dela na mednarodnih srečanjih. Seveda sodelovanje v mednarodnem projektu okrepi tudi sodelovanje med učitelji, ki v projektu sodelujejo (se med seboj posvetujejo, dogovarjajo in skupaj načrtujejo dejavnosti pri pouku, na šoli in v mednarodni izmenjavi).

Spoznavanje dela in srečanja z umetnicami (Fulvia Zudič in Mira Ličen Krpotic) so pri dijakih prvih letnikov spodbudila njihov interes za umetnost in umetniško ustvarjanje. Sodelovanje v projektu nas je spodbudilo, da smo okrepili naše sodelovanje z Obalnimi galerijami, ki so nas gostile, ko smo organizirali mednarodna srečanja s sodelujočimi v projektu. Okrepilo se je tudi naše sodelovanje z Italijansko skupnostjo v Piranu, ki nam je odstopila galerijo v pritličju Tartinijeve hiše za našo razstavo v projektu nastalih umetniških izdelkov.

Kratka izjava o projektu

Sodelujoči učitelji v projektu smo prišli do spoznanja, da je treba pri različnih dejavnostih, ki jih načrtujemo, nameniti nekaj prostora tudi ustvarjalnosti. Pri tem imamo v mislih umetniško izražanje v sliki, besedi, plesu, fotografiji ...

Sodelovanje v mednarodnih projektih bogati vse sodelujoče. Večina učiteljev nas je prepričanih, da je dober projekt tisti, v katerem bomo izdelali čim več in prišli do številnih spoznanj. Prav tako smo prepričani, da moramo na mednarodnih srečanjih ves čas srečanja zapolniti z neko dejavnostjo. Pozabljamo pa, da se v neformalnem, sproščnem druženju tako dijaki kakor učitelji medsebojno spoznavajo in tkejo nepozabna prijateljstva. Menimo, da so šolski sistemi že sami dovolj tekmovalno in storilnostno naravnani, zato bi lahko bili tovrstni projekti usmerjeni bolj v medsebojno spoznavanje in komuniciranje.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Srečajmo se v Evropi!		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Let's meet in Europe!		
Tema projekta:	Spoznavanje in predstavljanje lokalnega in nacionalnega okolja ter vloga naše države v Evropi		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Prva gimnazija Maribor		
Naslov:	Trg generala Maistra 1, 2000 Maribor		
Ravnatelj/direktor:	mag. Srečko Zorko		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	srecko.zorko@prva-gimnazija.org		
Spletna stran institucije:	www.prva-gimnazija.org		
Kontaktna oseba:	Irena Smole Korpar	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	02 2285304	Starost vključenih učencev/dijakov:	14–17 let
E-pošta:	Irena.smole-korpar@prva-gimnazija.org	Država koordinatorica:	Poljska
Države partnerice:	Poljska, Italija, Nizozemska, Portugalska, Slovenija	Spletna stran projekta:	http://sites.google.com/site/prvagimnazijaproject/Home

Kratka predstavitev organizacije

Prva gimnazija Maribor je šola s skoraj 160-letno tradicijo in ima dva programa: klasično in splošno gimnazijo (s poskusnim Evropskim oddelkom). Dijakom nudimo bogato izbiro izvenšolskih dejavnosti, dodatne ekskurzije, sodelovanje v projektih ter mentorstvo na tekmovalnem in raziskovalnem področju.

Kratka vsebina projekta

V prvem letu, poimenovanem I live in my town, je potekalo spoznavanje partnerskih šol. Dijaki so se spoznali prek foruma na skupni spletni strani, nekateri pa na projektih sestankih, ki so bili organizirani dvakrat na leto. Drugo leto smo spoznavali in primerjali svoje države pod imenom I live in my country. Skozi predstavitve smo spoznavali zanimive turistične kraje, geografske in zgodovinske značilnosti sodelujočih držav. Zadnje leto je bilo posvečeno spoznavanju simbolov, geografije in zgodovine EU. Dijaki so predstavili znane Evropejce in delovanje svoje države v EU. Knjižice in računalniške predstavitve so pokazale, da nas razlike bogatijo in hkrati združujejo kot državljane EU.

Cilji projekta

- Razvijanje evropske identitete ob spoštovanju regionalne in nacionalne pripadnosti.
- Spodbujanje prijateljstva med pripadniki različnih držav.
- Razvijanje jezikovnih, raziskovalnih in predstavitvenih zmožnosti ob uporabi sodobnih tehnologij.

Končni izdelki

- predstavitveni film o prvem letu projekta
- koledar
- 'newsletter'
- številne zloženke
- predstavitve in knjižice o sodelujočih mestih, državah in EU

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Dodana vrednost se kaže skozi vnos evropske dimenzije in interkulturalnosti v pouk. Skozi avtentične naloge so dijaki v tujem jeziku spoznavali in predstavljali svojo identiteto in pripadnost ter se učili od drugih in o drugih. Dijaki, učitelji in starši so imeli priložnost neposredno spoznati tuje kulture, osnove njihovih jezikov ter šolske sisteme.

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje v takšnih projektih je izjemno pomembno za vse vključene, saj obogati delo v šoli in njihov osebni razvoj. Zagotovo pripomore k motivaciji za učenje tujih jezikov in spoznavanje drugih evropskih narodov. Učiteljem omogoča tudi profesionalni razvoj, saj nudi veliko izzivov za drugačno delo in sodelovanje s tujimi kolegi.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Učenje tujih jezikov v spletni učilnici Moodle		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Moodle supported (language) learning concepts		
Tema projekta:	Učenje tujih jezikov v skupni spletni učilnici Moodle za nemške in slovenske dijake		
Tip projekta:	dvostranski		
Naziv institucije:	Srednja ekonomska šola Maribor		
Naslov:	Trg Borisa Kidriča 3, 2000 Maribor		
Ravnatelj/direktor:	Darja Cizel		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	darja.cizel@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.ekonomska-mb.org, http://mega.ekonomska-mb.org		
Kontaktna oseba:	Radovan Krajnc	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	05 908 3372	Starost vključenih učencev/dijakov:	17–22 let
E-pošta:	radovan.krajnc@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Nemčija	Spletna stran projekta:	http://www.ekonomska-mb.org/Comenius/

Kratka predstavitev organizacije

Srednja ekonomska šola je šola za življenje, ki osebno gradi mlade ljudi skozi širok spekter šolskih in obšolskih dejavnosti. Poleg klasičnih učilnic, opremljenih z interaktivnimi tablamami in brezžičnim dostopom do spleta, imamo na šoli tudi spletne e-učilnice. Naši profesorji se že vrsto let načrtno usposablajo za uporabo informacijske tehnologije pri pouku. Imamo jasno vizijo: postati prepoznavna, učeča se šola, odprta za ideje, znanja in tehnologije.

Kratka vsebina projekta

Cilj projekta je bil ustvariti in uporabljati skupno spletno učilnico za učenje tujih jezikov za dijake obeh šol. Preizkušali smo različne načine poučevanja angleškega jezika s pomočjo spleta in spletne učilnice Moodle. Dijak je v njem snov samostojno študiral, Moodle pa ga je na podlagi njegovih odgovorov vodil skozi lekcijo in mu v primeru nepravilnih odgovorov nudil dodatna pojasnila in razlage. Preizkušali smo tudi različne možnosti sodelovalnega učenja prek spleta.

Nemški dijaki in profesorji so nas obiskali aprila 2008. Za nemške dijake smo pripravili tečaj slovenskega jezika v obliki zvočnih in video datotek (podcastov). Pokazali smo jim naravne znamenitosti Slovenije, naše navade ter običaje. Nemški dijaki so obiskovali pouk skupaj s slovenskimi dijaki.

Ob obisku šole v Kielu smo spoznali nemško zvezno državo Schleswig-Holstein, obiskali smo nekaj nemških mest in otokov ter se srečali s protestantsko kulturo.

Ob koncu projekta smo spoznali, da smo si bolj podobni kot različni. Ugotovili smo, da znamo komunicirati v različnih jezikih, da so znanja pomembna in da je splet lahko ne samo zabaven, ampak tudi zelo uporaben in koristen.

Cilji projekta

- Izboljšati učenje in poučevanje tujih jezikov s pomočjo učnega okolja Moodle.
- Razviti e-gradiva za skupne teme za dijake obeh šol.
- Povečati število profesorjev, ki uporabljajo informacijsko-komunikacijsko tehnologijo (Moodle) pri pouku.
- Omogočiti dijakom obeh šol spoznavanje kulture in jezika druge države.
- Pripraviti tečaja slovenščine in nemščine za tujce.

Končni izdelki

- 8 lekcij oz. podcastov za učenje slovenščine
- 5 lekcij oz. podcastov za učenje nemščine
- 12 e-gradiv oz. lekcij za učenje angleščine
- kratek film o obisku nemških dijakov

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Z našim projektom smo dokazali, da je lahko pouk v spletni učilnici zelo intenziven in hkrati zabaven. Učenje v spletni učilnici Moodle omogoča številne prednosti:

- učenci postanejo samostojnejši in odgovornejši,
- naučijo se učiti,
- učitelji ustvarijo zanimiva e-gradiva in s tem izboljšajo svojo in učenčevo e-kompetentnost.

Zaradi projekta je na naši šoli veliko učiteljev začelo uporabljati spletne učilnice v Moodle. Moodle uporabljajo za različne namene: za utrjevanje snovi, za dodatno delo z nadarjenimi učenci, za podporo projektному delu, za komunikacijo s starši, za izmenjavo informacij med sodelavci ...

Rezultat projekta je tudi zavedanje, da je treba e-gradiva deliti in ne skrivati. Vsa e-gradiva, ki nastanejo v Moodle naše šole, morajo biti javno dostopna. Vsa e-gradiva morajo biti zainteresiranim na voljo v takšni obliki, da jih je možno izboljševati in spreminjati.

Kratka izjava o projektu

Ob sodelovanju v projektu smo ugotovili, da profesorji zlahka obvladujemo informacijske tehnologije in da smo sposobni učinkovito poučevati na daljavo. Dijaki so spoznali, da je učenje prek spleta zabavno, zahteva pa samodisciplino, spoštovanje dogovorov in pozitiven odnos do sodelujočih.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Primeri dobre prakse in HACCP v šolskih restavracijah		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	GMP and HACCP in school restaurants		
Tema projekta:	Poučevanje in izvajanje evropskih higienskih standardov v šolskih kuhinjah in restavracijah		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Srednja gostinska in turistična šola Izola		
Naslov:	Prekomorskih brigad 7, Izola		
Ravnatelj/direktor:	Mara Kobal		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	mara.kobal@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.s-sgt.si.kpedus.si		
Kontaktna oseba:	Zorka Grgurovič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	00386 5 66 21 720	Starost vključenih učencev/dijakov:	15–20 let
E-pošta:	Zorka.grgurovic1@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Belgija
Države partnerice:	Nemčija, Italija, Velika Britanija, Romunija	Spletna stran projekta:	http://comenius.100webcustomers.com/

Kratka predstavitev organizacije

Srednja gostinska in turistična šola Izola izobražuje dijake za poklice v gostinstvu in turizmu. Izvajamo poklicne in strokovne programe srednjega izobraževanja. Starost dijakov, ki se izobražujejo na naši šoli, je od 15 do 20 let. Šola izvaja veliko različnih projektov, tudi mednarodnih. Doslej smo sodelovali v treh Comenius projektih in vse smo uspešno in z velikim veseljem opravili, tako dijaki kot njihovi mentorji.

Kratka vsebina projekta

Mednarodni projekt Primeri dobre prakse in HACCP v šolskih restavracijah je šolski razvojni projekt, v katerem sodelujejo šole za gostinstvo in turizem iz različnih evropskih držav. Na šoli smo oblikovali projektno skupino, v katero smo vključili učitelje stroke in tujih jezikov, pa tudi osebje šole in hotelskega obrata. Vodja obrata je skupini predstavil načela HACCP in sodobne evropske zahteve, ki se nanašajo na izvajanje higienskih predpisov v praksi. Učitelji so predstavili delo po oddelkih in v projekt vključili tudi dijake. Sodelovali smo z živilsko predelovalno industrijo in gostinskimi obrati v regiji. Organizirali smo ogled konzerviranja rib v podjetju Delamaris Izola, ogled kuhinje v hotelu Haliaetum, pridelavo soli v Sečoveljskih solinah in ogled skladišča v Drogi Portorož, kjer so nam pripravili tudi predavanje.

Dijaki in učitelji, ki so se udeležili mednarodnih izmenjav, so bogatejši za nova spoznanja in primere dobre prakse. Projekt je imel pozitivne učinke tako na dijake kot na osebje šole. Izboljšal se je odnos do higiene in povečala se je ozaveženost glede varne priprave hrane. Poleg tega, da je prišlo do boljšega sodelovanja med učitelji stroke in učitelji splošnoizobraževalnih predmetov, je projekt veliko pripomogel tudi k medsebojnemu sodelovanju na ravni dijak – učitelj in učitelj – osebje šole.

Cilji projekta

- Priprava gradiva za pouk higienskih standardov in načel HACCP in vključevanje v pouk prehrane in kuharstva.
- Izdelava PowerPoint predstavitev na temo poznavanja in izvajanja načel HACCP in primerov dobre prakse.
- Izvajanje zgoraj omenjenih načel v praksi – v šolskih eksperimentalnih kuhinjah in v šolski restavraciji.

Končni izdelki

- PowerPoint predstavitve (uporabne pri pouku stroke) v angleščini, nemščini, italijanščini, slovenščini, romunščini in nizozemščini – na spletni strani projekta

Kratka izjava o projektu

Sodelovanje naše šole v projektu je za dijake in učitelje pomenilo izkušnjo, s katero smo lahko nadgradili znanje o higienskih standardih, na podlagi primerov dobre prakse drugih šol izboljšali svoje delo, predvsem pa oplemenitili medsebojne odnose.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

- Izboljšanje osebnega odnosa do higiene, osebne urejenosti.
- Ozaveščenost in skrb za urejeno in zdravo okolje.
- Uporaba učnega gradiva za predavanja uporabnikom gostinskih lokalov.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Eurolinks		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Europe links up my Community, my Life		
Tema projekta:	Kaj morate vedeti o evropskem načinu življenja		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Srednja šola Črnomelj		
Naslov:	Kidričeva ul. 18 a, 8340 Črnomelj		
Ravnatelj/direktor:	Stanislav Vrščaj		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	stanislav.vrscaj@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.ss-crnomelj.si		
Kontaktna oseba:	Alexandra Kočevar	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	00386 41 609828	Starost vključenih učencev/dijakov:	16–17 let
E-pošta:	alexandra.kocevar@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Belgija
Države partnerice:	Belgija, Slovenija, Češka, Švedska	Spletna stran projekta:	www.euro-links.org

Kratka predstavitev organizacije

Srednjo šolo Črnomelj sestavljata dve organizacijski enoti, gimnazija in poklicna ter strokovna šola, ki ju obiskuje skupaj tristo osemdeset dijakov in dijakinj. Črnomelj se nahaja v socialno in ekonomsko šibkejšem okolju južne Slovenije, kjer je odliv dijakov iz regije zelo velik, saj se mnogo dijakov želi izobraževati v večjih mestih. Naši dijaki so poleg drugih obšolskih aktivnosti vključeni tudi v nacionalne in mednarodne izmenjave dijakov, ki bogatijo življenje in delo dijakov in učiteljev. Prepričani smo, da nam je s povezovanjem z drugimi šolami Evropske unije dana enkratna priložnost, da naš način učenja in poučevanja nenehno nadgrajujemo in plemenitimo. Naša šola je vedno pripravljena sodelovati, saj je naš cilj naučiti dijake timskega dela z drugimi učenci različnih narodnosti, jim dati možnost za izmenjavo izkušenj med dijaki in učitelji ter jih tudi z neformalnim učenjem še bolj motivirati.

Kratka vsebina projekta

Projekt Eurolinks je za našo šolo predstavljal svojevrsten mejnik, saj je bil to prvi mednarodni in večstranski projekt, ki smo se ga udeležili. Vključeval je delo na daljavo, uporabo informacijsko-komunikacijske tehnologije, sodelovanje v mednarodnih skupinah, predstavitve in še mnoge aktivnosti, ki so prispevale k nadgraditvi večine ključnih kompetenc in k bolj življenjskemu in uporabnemu učenju angleščine znotraj okvira Evropske unije. Dijaki so postajali vse bolj samostojni, pridobili so zavest o pripadnosti Evropski uniji in doživljali kulturno raznolikost.

Učitelji in dijaki so bili vključeni v celoten proces, od načrtovanja do same izvedbe, ki je zahteval veliko prilagodljivosti in tudi reševanja težav ter iskanja rešitev, kar je pripomoglo k večji samozavesti in smislu javnih nastopov in enakosti med dijaki partneric. Priprava medpredmetnih učnih ur za tuje dijake je prispevala k raznolikosti in predstavljala priložnost za napredovanje učiteljev samih. Organizacija zaključnega sestanka na naši šoli pa je zahtevala tudi veliko priprav, dela s starši, podjetji in mediji, ki so v veliki meri prispevali k prepoznavnosti naše šole v širšem okolju.

Cilji projekta

- Izboljšanje kompetenc dijakov v Evropski medkulturno delovni skupini na daljavo.
- Izboljšanje kompetenc v Evropski medkulturno delovni skupini v realnih delavnicah.
- Izboljšanje splošnih komunikacijskih veščin.
- Izboljšanje razumevanja socialnih in kulturnih razlik ter podobnosti v partnerskih državah.
- Izmenjevanje izkušenj učiteljev glede metodologije, osebnih spretnosti, učnega načrta, vsebine in organizacije pouka ter izboljšanje svojih sposobnosti poučevanja s pomočjo avtentičnega, bolj sodobnega interdisciplinarnega pogleda na Evropo.

Končni izdelki

- spletna stran (www.euro-links.org)
- Eurolinks dnevnik
- fotografsko tekmovanje
- Eurolinks spletni dnevnik
- PowerPoint predstavitve
- zloženko European Survival Guide

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Vodstvo šole ter zaposleni so podpirali projekt Comenius in se vanj vključevali skozi celoten proces. Obenem sta se izboljšala tudi razumevanje med učitelji in dijaki na šoli in njihova medsebojna komunikacija. Celoten projekt Comenius – proces priprave in končne predstavitve – je prispeval tudi k vključevanju naše šole v lokalno skupnost in medije. Šola je postala tako prepoznavna in zanimiva za bodoče dijake.

Starši naših učencev so se v pozitivnem smislu vključevali v projekt in na ta način svojim otrokom omogočili sodelovanje v projektu. Brez njihove pomoči naše zadnje srečanje ne bi doseglo takšnega uspeha. V pripravi sestanka so bile vključene tudi lokalne skupnosti (Občina Črnomelj, Metlika, Semič), lokalne kulturne organizacije in podjetja ter lokalna osnovna šola Mirana Jarca Črnomelj.

Kratka izjava o projektu

Vključenost v projekt EU prinaša veliko prednosti in je pridobitev za majhno in manj razvito regijo, kot je Bela krajina, v smislu promocije ter večjih možnosti za razvoj in osebno rast dijakov in učiteljev. Vključenost šole v mednarodni projekt je vsekakor zanimiva in pritegne dijake.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	GMP in HACCP v šolskih kuhinjah		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	GMP and HACCP in school restaurants		
Tema projekta	Zakonodaja s področja HACCP-a v šolskih kuhinjah in pri pouku		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Srednja šola Zagorje		
Naslov:	Cesta zmage 5, Zagorje ob Savi		
Ravnatelj/direktor:	Anica Ule Maček		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	anica.ule@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.sszagorje.oria.si		
Kontaktna oseba:	Maruša Kolar	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	041 255 432	Starost vključenih učencev/dijakov:	18–19 let
E-pošta:	marusa.kolar@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Belgija
Države partnerice:	Belgija, Velika Britanija, Danska, Romunija, Italija, Nemčija, Slovenija	Spletna stran projekta:	http://community.eun.org/sub_area.cfm?area=379&sa=2492&llang=en

Kratka predstavitev organizacije

Srednja šola Zagorje je šola, ki združuje različne programe in smeri (gostinstvo, ekonomija, zdravstvo). Prednost šole je, da dijakom omogoča postopno napredovanje po stopnjah izobraževanja. Smo odprta, komunikativna in v prihodnost zazrta institucija. Neprestano si prizadevamo, da šola postane prostor pridobivanja znanja, učenja življenjskih izkušenj in izživljanja mladostnih sanj in želja.

Kratka vsebina projekta

Projekt je začel teči leta 2006. V njem so sodelovale naslednje države: Belgija kot koordinatorica, Velika Britanija, Italija, Romunija, Nemčija, Danska in Slovenija. Vse šole so bile iz programa gostinstvo, hotelirstvo.

Vsako leto smo imeli tri sestanke, na katerih smo pregledali narejeno delo in si zastavili cilje za prihodnje obdobje. Glavni cilj je bil izdelati enovito zakonodajo, ki bo prilagojena poučevanju HACCP-a pri pouku in v šolskih kuhinjah. Osnovo je predstavljala nacionalna zakonodaja o HACCP-u vsake države udeleženke. Prilagajali smo jo zahtevam, potrebam in okoliščinam v šolah.

V marcu 2008 smo na Srednji šoli Zagorje gostili udeležence projekta iz vseh sodelujočih držav. Projekt je vključeval tudi izmenjavo naših dijakov. V aprilu 2009 so naši dijaki odšli v Belgijo, kjer so spoznali navade, kulturo in učni sistem vrstnikov. Dijaki so preizkušali in utrjevali

znanje angleškega jezika, saj je šlo za zelo številčno izmenjavo dijakov iz drugih držav udeleženk projekta. Srečali so se z okoljem in načinom življenja v Belgiji, podrobneje so spoznali kulturo severnega dela – francosko govoreče Belgije.

Cilji projekta

- Boljše poznavanje in znanje o HACCP-u.
- Pridobitev znanja o partnerskih državah in njihovih kulturah.
- Skupno delo v projektu in dobri rezultati dela.
- Bogatenje znanja tujega jezika.

Končni izdelki

- 15 PowerPoint predstavitev, narejenih v maternem in angleškem jeziku – objavljene na spletni strani <http://comenius.100webcustomers.com>
- uradna spletna stran projekta: http://community.eun.org/sub_area.cfm?area=379&sa=2492&llang=en

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Dodane vrednosti projekta ne iščemo v delu, ki ga vložimo v projekt, temveč v stvareh, ki izhajajo iz projekta samega. S pomočjo mednarodnih projektov lahko spoznaš, da je za 'vogalom' veliko izzivov, novih videnj, drugačnih pogledov, predvsem pa, da se meje ne končajo na geografskih ločnicah, ker jih ni.

Dijaki spoznavajo druge države, njihov šolski sistem, sovrstnike, njihove vrednote in način razmišljanja. Bogatijo besedni zaklad v tujem jeziku in spoznavajo, da je izkustveno učenje iz življenja za življenje. Šola pridobi s projektom širino, ki presega ogrado lastnega prostora. Naveže koristne stike s sorodnimi šolami, z njimi izmenjuje izkušnje, prek njih spozna tuje šolske sisteme – njihove prednosti in slabosti in jih lahko prenaša na lastno organizacijo.

Kratka izjava o projektu

Projekt je zelo dobro uspel. Veseli smo, da je potekal tekoče, v prijaznem in kooperativnem vzdušju. Navezali smo koristne stike s šolami, ki imajo podobne programe kot naša, spoznali marsikaj novega in obogatili svoje znanje, poklicne izzive pa nadgradili z neko presežno vrednostjo, ki nam je bila omogočena s sodelovanjem v projektu.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Hiša prihodnosti		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	The House of Future		
Tema projekta:	Učinkovita raba energije, energetska učinkovita gradnja, računalniško krmiljena hiša in alternativni viri		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Šolski center Velenje		
Naslov:	Trg mladosti 3, 3320 Velenje		
Ravnatelj/direktor:	Ivan Kotnik, univ. dipl. inž. (direktor) Simon Konečnik, univ. dipl. inž. (ravnatelj)		
Elektronski naslov ravnatelja/ direktorja:	simon.konecnik@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.scv.si		
Kontaktna oseba:	Irena Nikolić	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	051 396 995	Starost vključenih učencev/ dijakov:	17 let
E-pošta:	irena.nikolic@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Romunija
Države partnerice:	Slovenija	Spletna stran projekta:	www.house-future.scv.si

Kratka predstavitev organizacije

Šolski center zajema poklicne in tehniške šole s področja strojništva, elektrotehnike, okoljevarstva, geotehnologije in storitvenih dejavnosti. Nadgradnja teh je višja strokovna šola. Močno je povezan z okoljem in industrijo.

Kratka vsebina projekta

Projekt Hiša prihodnosti pomeni nadaljevanje sodelovanja pri projektu s šolo Transporturi Colegiul Transilvania iz Cluj-Napoca v Romuniji. S to šolo smo imeli v šolskem letu 2004/2005 jezikovni projekt z naslovom Tradicionalni in sodobni prazniki v Sloveniji in Romuniji. Sodelovanje med obema šolama je bilo izredno kakovostno. Učitelji in dijaki smo dobro sodelovali in že takrat smo si obljubili, da bomo začeli še drug projekt.

Projekt Hiša prihodnosti omogoča dopolnitev znanj, ki jih učitelji na šoli že imajo, in razširitev teh znanj na druga področja. Tako se s področja pridobivanja energije in hišnih napeljav okoljevarstvena znanja razširijo še na gradbeništvo. Poklicna in tehniška elektro in računalniška šola je prevzela področje solarne tehnike v varčni hiši, poklicna in tehniška strojna šola pa področje napeljav. Drugi dve šoli delujeta na področju gradbeništva in elektronike. Po treh letih sodelovanja bo končni izdelek maketa varčne hiše s solarno energijo in ustrezno varčno napeljavo. Izdelali bomo tudi skripte za poučevanje v oddelkih in seveda tudi skupno spletno stran. Namen tega projekta je tudi spoznati nove ljudi in kraje ter njihov način življenja.

Cilji projekta

- Pripraviti didaktična gradiva s tega področja.
- Izdelati model tovrstne hiše za prikaz v razredu.
- Celovito izdelati hišo – od energetske učinkovite gradnje do porabe energije.

Končni izdelki

- video
- dokumenti
- predstavitev
- slike
- slovarji
- brošure
- model tovrstne hiše

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Šolski center Velenje je ena vodilnih izobraževalnih ustanov, ki se ukvarja in izobražuje glede okolja in učinkovite rabe energije. Na tem področju lokalno gospodarstvo in osnovne šole sodelujejo v skupnem projektu. Ta projekt je samo del te celote. Imamo tudi mednarodni projekt o učinkoviti rabi energije, kjer se spremlja in opravlja meritve glede izgube, kot smo naredili tudi na romunski šoli. Tako najprej dvignemo okoljsko zavest pri učiteljih in jo nato prenesemo na dijake in študente.

Kratka izjava o projektu

Projekt je bil uspešen, izpolnili smo vse zadane naloge. Uspešno smo sodelovali s partnerskima šolama v Litvi in Romuniji. Komunicirali smo v angleščini. Projektne srečanja so bila dobro pripravljena in delovna.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Poučevanje naravoslovja v Evropi – izmenjava naših najboljših idej		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Science Teaching across Europe – Sharing our Best Ideas		
Tema projekta:	Naravoslovje		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	ŠC PET		
Naslov:	Celjska ulica 16, 1000 Ljubljana		
Ravnatelj/direktor:	Ida Srebotnik		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	ida.srebotnik@scpet.net		
Spletna stran institucije:	www.scpet.net		
Kontaktna oseba:	Lidija Babič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	01 2342 444 (tajništvo šole)	Starost vključenih učencev/dijakov:	17–19 let
E-pošta:	lidija.babic@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Združeno kraljestvo
Države partnerice:	Republika Češka, Madžarska, Poljska, Portugalska, Slovenija, Združeno kraljestvo	Spletna stran projekta:	www.lggs.org.uk

Kratka predstavitev organizacije

Šolski center za pošto, ekonomijo in telekomunikacije združuje višji šoli, enoto za izobraževanje odraslih in dve srednji šoli. Zadnjih nekaj let se k nam v vedno večjem številu vpisujejo tudi dijaki s statusom vrhunskega športnika.

Kratka vsebina projekta

Preučevali smo različne načine poučevanja matematike in naravoslovnih predmetov v sodelujočih državah. Dijaki so sodelovali s svojimi učitelji pri razvijanju novih učnih enot. Ob tem smo pripravili elektronske prosojnice, delovne liste, navodila za laboratorijsko delo in izobraževalne igre. Pripravljeno gradivo smo predstavili na projektnih srečanjih. V vprašalnikih smo povprašali dijake, katere metode dela so jim bile najbolj všeč. Nekatere ideje smo potem prenesli v svoje delo.

Cilji projekta

- Omogočiti dijakom in učiteljem, da se seznanijo z metodami poučevanja, ki so se izkazale za uspešne v partnerskih državah.
- Pritegniti dijake k razvijanju učnih enot in evalvaciji le-teh.
- Omogočiti dijakom in učiteljem, da se iz prve roke seznanijo s kulturo, načinom življenja in šolanja v državi gostiteljici.

Končni izdelki

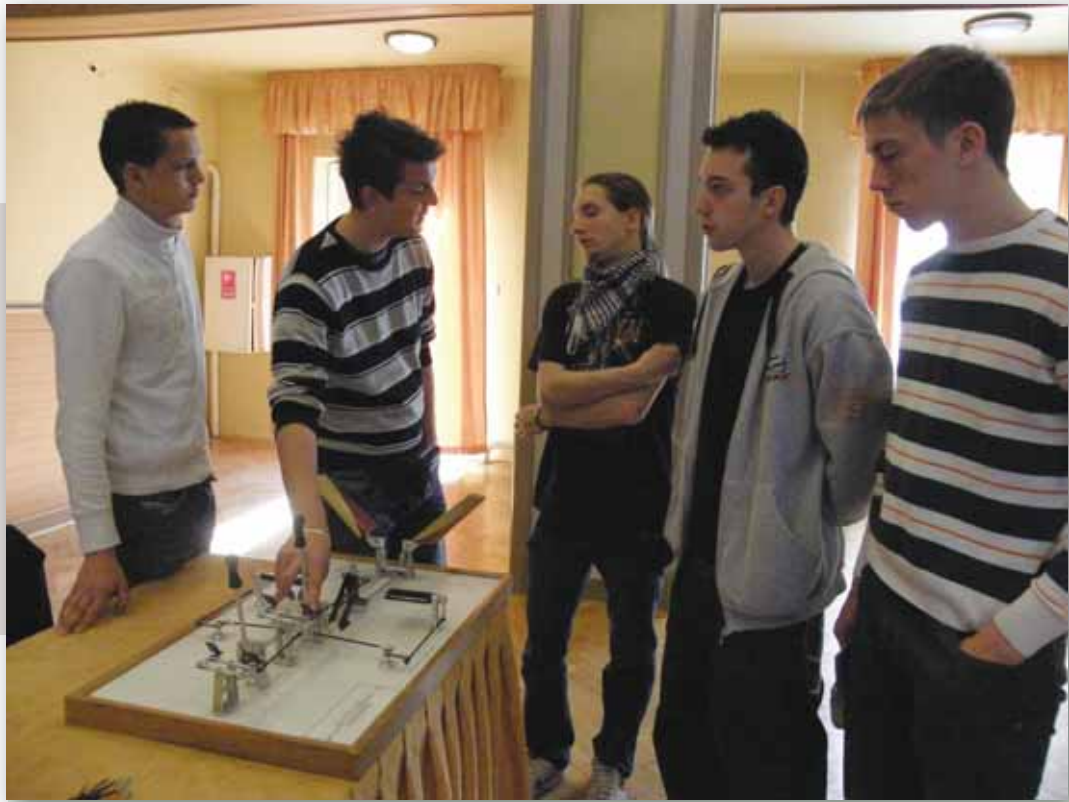
- spletna stran www.lggs.org.uk (sledite povezavi – departments, comenius)

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Odpiranje šole v svet, sodelovalno učenje pri fiziki, utrjevanje znanja angleškega jezika za komuniciranje. To so dodane vrednosti, zagotovo pa vsak uspešno speljan projekt dvigne tudi zanimanje za mednarodno sodelovanje.

Kratka izjava o projektu

Partnerji smo dobro uigrani, saj sodelujemo že vrsto let. Projektne aktivnosti jemljemo resno, zato smo tudi zadovoljni s sodelovanjem.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Zgodnje učenje tujega jezika na igriv način skozi aktivnosti na prostem		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Early second language learning based on playful outdoor activities		
Tema projekta:	Zgodnje učenje tujega jezika		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Vrtec Pedenjped		
Naslov:	Cerutova ulica 6, 1000 Ljubljana		
Ravnatelj/direktor:	Marjana Zupančič		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	marjana.zupancic@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.vrtec-pedenjped.si		
Kontaktna oseba:	Katja Rovšek Nikitovič	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	01 549 2614	Starost vključenih otrok:	3–6 let
E-pošta:	katja@nikitovic.com	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Slovenija, Nemčija, Portugalska, Hrvaška	Spletna stran projekta:	http://www.vrtec-pedenjped.si/vrtec.htm

Kratka predstavitev organizacije

Vrtec Pedenjped se nahaja na obrobju Ljubljane, vanj je v redni program vključenih 606 otrok v 34 oddelkih znotraj 7 enot in enega organizacijskega oddelka: enota JANČE, enota KAŠELJ, enota LIPOGLAV, enota VEVČE, enota ZADVOR, dve enoti ZALOG, enota Zalog – organizacijski oddelek FUŽINE. V vrtec je vključenih tudi 15 otrok s posebnimi potrebami, od tega 6 otrok z odločbo in 9 otrok s priporočilom.

Vizija vrtca Pedenjped je omogočiti optimalne pogoje, v katerih bi otroci lahko razvijali svoje potenciale, svobodno izražali svoje zamisli, znanja, sposobnosti, mnenja, razvijali kritičnost, ustvarjalnost in postajali odgovorni posamezniki.

Kratka vsebina projekta

V projekt so bili vključeni otroci 4 evropskih držav: Slovenije, Portugalske, Nemčije in Hrvaške. Otroci so na igriv način spoznavali angleško besedišče in melodiko ter ritem jezika skozi rime, pesmice ter najrazličnejše aktivnosti, kot so: gibanje (drsanje, igre na prostem, plavanje, pohodništvo), umetnost (obisk Narodne galerije in iskanje Gal-a, prenos spoznanj jezikovnih, gibalnih in ustvarjalnih aktivnosti v knjižni jezik in ustvarjalno-domišljijski svet otrok), matematiko (spoznavanje barv, oblik števil, količin, orientacija v prostoru in uporaba simbolov), družba (razpoznavanje različnosti in opis oseb, občutkov, prijateljev, razpoznavanje simbolov držav in grbov mest partnerskih institucij vključenih v projektu, spoznavanje mest), narava (čistilne akcije in ločevanje odpadkov, sajenje dreves in rastlin, obisk živalskega vrta in spoznavanje ter opisovanje načina življenja ter prehranjevanja živali).

Vsi sodelujoči partnerji v projektu pa smo svoje delo načrtovali in evalvirali na mesečnih sestankih med strokovnimi delavci in izvajalci ter na projektnih sestankih v državah sodelujočih partnerk. Izmenjevali smo si material, ki smo ga izdelali ter sodelovali pri jezikovni izgradnji treh izdanih otroških slikanic, ki so prevedene v vse jezike sodelujočih evropskih držav.

Cilji projekta

- Zgodnje učenje tujega jezika (angleščina) prek zabave, gibalnih iger, drame, mimike, rutine, umetnosti, simbolnih iger ter raziskovanja narave ter hkratno spoznavanje kultur in elementov ostalih tujih jezikov partnerjev, vključenih v projekt.
- Spodbujanje motoričnega razvoja in izostritev čutov.
- Preizkušanje različnih dejavnosti in seznanjanje s tujim jezikom, kar se tematsko pokriva z načrtovanimi dejavnostmi v oddelku.
- Razumevanje kulturnih razlik.
- Razvoj govora in jezika pri vseh otrocih v skupini.
- Učenje skozi lastno aktivnost.
- Spodbujanje jezikovne samopodobe zaposlenih v vrtcu in sodelovanje z lokalnim podjetjem (BIP jezikovna šola).
- Zbiranje in izmenjava materialov: knjige, DVD-posnetki, pesmice, rime, igre, zbirke aktivnosti (vsi izdelki so dostopni na spletnem portalu vrtca: <http://www.vrtec-pedenjped.si/vrtec.htm>).

Končni izdelki

- didaktična gradiva in otroške knjige, prevedene v angleščino in v vse štiri partnerske jezike
- zbirka zbranih gradiv za zgodnje tujejezično učenje (objavljena na spletni strani: <http://www.vrtec-pedenjped.si/vrtec.htm>)

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Znotraj vrtca Pedenjped je v projektu sodelovalo 114 otrok v starosti od 4 do 6 let, pet od teh otrok je bilo otrok s posebnimi potrebami ter trinajst spremljajočih vzgojiteljev in pomočnikov. K izvajanju angleških uric znotraj projekta, ki je zajemalo sodelovanje pri izvedbi in načrtovanju vseh aktivnosti znotraj projekta, smo povabili podjetje Barbara IP d. o. o. oz. BIP jezikovno šolo iz Ljubljane. Izmenjava jezikovnega znanja med posamezniki in oddelki omogoča pridobivanje novega znanja oziroma njegovo nadgradnjo, hiter in učinkovit pretok znanja pa povečuje prilagodljivost in odzivnost vseh sodelujočih.

Kratka izjava o projektu

Nad pridobljenimi izkušnjami smo vsi sodelujoči navdušeni, zato nam je toliko bolj žal, da zaradi internih pravil CMEPIUS-a nismo mogli sodelovati kot polno vključeni član v novem Comenius projektu Storytelling, ki smo ga na kontaktnem seminarju pripravili skupaj s še šestimi evropskimi članicami. Projekt je bil potrjen na evropskem nivoju, vse preostale članice so dobile zeleno luč svojih nacionalnih agencij, naš vrtec pa zaradi izteka zgornjega projekta v tekočem letu ni bil upravičen do sodelovanja v novem projektu.

Nadaljevanje tovrstnega mednarodnega sodelovanja je bilo s tem prekinjeno, vrtec bo sicer v projektu sodeloval, vendar bo zato moral pridobiti druge vire financiranja.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Enakost med spoloma		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Gender equality		
Tema projekta:	Vsak otrok, deklica ali deček, naj ima enake pravice, možnosti in odgovornost. Ozaveščanje svojih stereotipnih vzorcev, ki zadevajo spol in pridobivanje novih pogledov in spoznanj o drugačnem ravnanju. Spoznanja in znanja o tem, kako živijo deklice in dečki v različnih državah, vključujoč družino, delo, šport, prostočasne dejavnosti, šolo in zabavo.		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Vrtec Šentvid		
Naslov:	Ul. pregnancev 6, 1210 Ljubljana		
Ravnatelj/direktor:	Jožica Pantar		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	jozica.pantar@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.vrtecsentvid.com		
Kontaktna oseba:	Danica Zver	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	01 513 0350	Starost vključenih otrok:	1–5 let
E-pošta:	danica.zver@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Švedska
Države partnerice:	Slovenija, Švedska, Francija, Španija	Spletna stran projekta:	www.vrtecsentvid.com

Kratka predstavitev organizacije

Vrtec Šentvid je samostojni vrtec s tremi enotami, 632 otroki in 112 zaposlenimi. Posebnosti vrtca so visoka profesionalna zavzetost zaposlenih za stalno strokovno izobraževanje, kar se kaže pri delu z otroki, kritičnem sprejemanju in uvajanju novosti, ki so tako otrokom kot zaposlenim v izziv in veselje. V Vrtcu Šentvid udeležujemo kakovostno predšolsko vzgojo kot največjo naložbo v otrokov razvoj, učenje in izobraževanje, gledano z vidika vseživljenjskega izobraževanja, ker se zaposleni zavedamo, da je to obdobje, ki ga z vidika razvoja in učenja ni mogoče nadoknaditi. Vrtec je vključen v več različnih projektov (ekološko naravnanih, športnih, mednarodnih, kulturnih).

Kratka vsebina projekta

Prvo leto je bila tema projekta Jaz in moja družina, poudarek je bil na otrokovi samopodobi in spoznavanju različnih vrst družin, tako doma kot v partnerskih državah. Projekt smo povezali z Eko projektom, kjer so otroci izdelovali igrače iz odpadnega materiala in tako presegali stereotipno izbiro vrste igrač ter urejali okolje.

Tema drugega leta je bila Okolje okoli nas. Spoznavali smo bližnje okolje, glede na naravo, klimo, ustanove in kulturno – zgodovinske stavbe in zgradbe. Raziskovali smo življenje otrok v družini, aktivnosti v prostem času ter odkrivali značilnosti svojega kraja.

Tretje leto smo načrtovali vsebine, povezane z literaturo in glasbo (junaki, dejanja, vrednote štirih partnerskih dežel). Za ugotavljanje stereotipnega mišljenja otrok smo Sneguljčici in vsem junakom te pravljice spremenili spol. Pregledali smo knjige v vseh knjižnicah (oddelčnih in enotah), ugotovili, da je več kot osemdeset odstotkov knjig z naslovnim moškim junakom, ter začeli spreminjati stanje.

Povezava med nami sta bili lutki Janez in Marija, ki potujeta po Evropi in obiskujeta vrtca in šoli v sodelujočih štirih državah. Sta vez med nami, v svojem nahrbtniku prinašata pozdrave in sporočila otrokom in odraslim.

Cilji projekta

- Zavedanje stereotipnih vzorcev, ki zadevajo spol, in pridobitev novih pogledov in spoznanj o različnosti.
- Pridobivanje spoznanj in znanj o tem, kako živijo otroci v različnih državah, vključujoč družino, delo, šport, prostočasne dejavnosti, šolo in zabavo.
- Boljše razumevanje ljudi v drugih državah in njihove kulture.
- Vzpostavitev dobrih medsebojnih odnosov med samimi vrtci, šolami, mesti in državami in krepitev zavedanja otrok, da smo vsi del svetovne družbe.

Končni izdelki

- spletna stran (rubrika 'posebnosti')
- zbirne mape s predstavitvami partnerskih dežel (geografske, zgodovinske, umetniške, jezikovne predstavitve)
- dnevnik potujočih lutk
- potujoči razstavi otroških risb (Avtoportret, Moj dom) v vseh štirih državah

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

V našem okolju smo spodbudili razmišljanje o naslovni temi projekta, strokovnim delavcem v drugih zavodih pa ponudili možnost primerjanja in vrednotenja lastnega dela z vidika spoštovanja skupinskih razlik glede na spol. Naslovna tema je danes ena izmed osrednjih tem vseh evropskih politik in verjamemo, da smo delček v mozaik sprememb prispevali tudi z našim projektom.

Kratka izjava o projektu

Vse dejavnosti smo poskusili načrtovati, izvajati in evalvirati še z vidika dejavnosti po spolu. V vrtcu se enakost oz. ločevanje po spolu ne kaže toliko v igri in interakciji otrok, ampak v načinu dojemanja in sprejemanja odraslih. S tega vidika je bil projekt koristen prav za vzgojitelje in njihovo zaznavanje in preseganje stereotipov pri delu z otroki. Ob zaznavanju takšnega načina dela smo ob refleksijah lahko načrtovali delo, kjer bi tak vzorec presegli oz. spremenili.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Čut za naravo		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	A sense of nature		
Tema projekta:	Rastline/cvetlice in živali		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Vrtec Tezno		
Naslov:	Dogoška c. 20		
Ravnatelj/direktor:	Cvetka Rošker		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	cvetka.rosker@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	http://www.v-tezno.mb.edus.si/		
Kontaktna oseba:	Janja Šetor	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	02 461 1470	Starost vključenih otrok:	3–6 let
E-pošta:	janja.setor@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Slovenija
Države partnerice:	Litva, Norveška, Republika Češka, Hrvaška – tihi partner	Spletna stran projekta:	/

Kratka predstavitev organizacije

Vrtec Tezno je samostojni vrtec v občini Maribor. Naš razpoznavni znak je Rožnati griček, ki so ga ustvarili otroci in predstavlja poseben odnos otrok do narave – do vsega živega. To ni samo skrb za cvetlični griček, ki so ga otroci zasadili v vrtcu in upodobili. Je povsem iskrena želja ustvarjati lepo okolje, spoštljive in odprte medsebojne odnose ter z otroškimi navdušenjem spodbujati tudi odrasle k sodelovanju.

Kratka vsebina projekta

V projektu Čut za naravo smo odrasli in otroci odkrivali svet narave v svojem bližnjem in širšem okolju. Poudarek je bil na aktivnem pridobivanju izkušenj z živo in neživo naravo ter veselju pri raziskovanju in ustvarjanju zdravega, varnega življenjskega okolja in navad.

Otroci so v šolskem letu 2007/08 spoznavali in doživljali rastline/cvetlice v njihovi raznolikosti in stalnem spreminjanju. Skozi ustvarjalne dejavnosti so razvijali spoštljiv in odgovoren odnos do rastlin.

V šolskem letu 2008/09 se je naša projektna tema navezovala na živalski svet. Otroci so prek različnih dejavnosti spoznavali, kje in kako živijo različne živali, postopno so ugotavljali prepletenost odnosov med živimi bitji ter odkrivali, kako lahko sami sobivajo z velikimi in drobnimi živalcami v svojem okolju.

Cilji projekta

- Odkrivanje in raziskovanje sveta narave v svojem lokalnem okolju z opazovanjem in neposredno izkušnjo.
- Razvijanje čutov in jezikovne spretnosti z udeležbo v praktičnih in ustvarjalnih dejavnostih ter v naravnih okoljih.
- Razvijanje ljubezni do rastlin, živali in naravnih značilnosti, ki jih obdajajo.
- Pridobivanje državljanske kompetence prek izkušnje multikulturalizma.
- Uporaba informacijsko-komunikacijske tehnologije in iskanje novih poti komunikacije.

Končni izdelki

- Skupni izdelek v šolskem letu 2007/08 je bil mednarodni herbarij, ki so ga izdelali otroci in predstavlja učni pripomoček. Herbarij tudi sedaj dopolnjujemo in ga uporabljamo.
- V šolskem letu 2008/09 pa smo spoznavali svet živali, zato smo izdelali didaktično igro Živalski spomin, ki predstavlja značilne živali iz vseh partnerskih držav.

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Sodelovanje v projektu Comenius šolska partnerstva je prineslo v našem vrtcu kar nekaj pozitivnih učinkov in sprememb na več nivojih:

- Strokovni delavci lahko izmenjujemo izkušnje in spoznavamo nove pristope k aktivnemu učenju otrok v predšolski vzgoji.
- Timsko načrtovanje dejavnosti v vrtcu in na projektih srečanjih, kjer se srečujemo strokovnjaki iz različnih predšolskih vzgojno-izobraževalnih sistemov.
- Strokovne delavke uporabljamo pri svojem delu več strategij, kjer je bolj kot kdaj koli prej upoštevano otrokovo aktivno učenje in razvijanje njegovih kompetenc.
- Starše prek informiranja, razstave, oglasnih koticov in sprotne sodelovanja ozaveščamo o možnosti mednarodnega sodelovanja.
- Zdi se nam pomembno, da v projektu sodelujejo vsi otroci v izbrani enoti, saj tako uresničujemo enake možnosti do vzgoje in izobraževanja za vse otroke.
- Učinki projekta Čut za naravo se kažejo tudi tako, da smo veliko aktivnosti prenesli iz igralnic v naravo. Narava je 'učilnica', kjer otrok lahko raziskuje, spoznava, se aktivno uči. Svojo igro sam načrtuje, izvaja in jo evalvira. Aktiven, ustvarjalen ter zdrav otrok pa je tudi eden izmed mnogih ciljev izobraževanja, ki jih podpira sodobno evropsko izobraževanje.

Kratka izjava o projektu

Spoznavanje naravnega okolja poleg naravoslovne pismenosti razvija tudi okoljsko pismenost. Neposreden stik z okoljem omogoča zavedanje vrednosti in ranljivosti okolja, razvija občutek za vredno in lepo v okolju, spoštovanje in občudovanje ter željo po ohranjanju. Sožitje narave in človeka med drugim pomeni tudi graditev človekovih vrednot.

Nova spoznanja integriramo v svojo prakso in jo posodabljam ter širimo prek seminarjev in drugih strokovnih prispevkov tudi drugim. Odprtost do sprememb pomeni za nas izziv, ki nam odpre vrata ustvarjalnosti, ki je ključni dejavnik vsakega razvoja. Ustvarjanje okolja, ki bo odprt za učenje, prilagodljiv na spremembe, odprt za medkulturno komunikacijo, je najboljša popotnica, da bomo otrokom omogočili kreativno in inovativno izražanje ter aktivno učenje.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Okusi spoznavanja		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	The Flavours of Knowledge		
Tema projekta:	Hrana in zdravo življenje		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Center za usposabljanje Elvira Vatovec-Strunjan		
Naslov:	Strunjan 140, 6320 Portorož		
Ravnatelj/direktor:	Korado Lešnik		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	korado.lesnik@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.cuevs.si		
Kontaktna oseba:	Renata Vuk	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	/	Starost vključenih učencev/dijakov:	6–20 let
E-pošta:	renata.vuk@elkatv.si renata.vuk@guest.arnes.si	Država koordinatorica:	Italija
Države partnerice:	Madžarska, Romunija, Norveška, Slovenija	Spletna stran projekta:	www.europeflavours.si

Kratka predstavitev organizacije

Center za usposabljanje Elvira Vatovec je javni vzgojno-izobraževalni zavod, ki ga je ustanovila Občina Piran leta 1991. Dejavnost centra poteka na dveh lokacijah, v Strunjanu in v dislocirani enoti v Divači. V našem centru izvajamo naslednje oblike strokovnega dela oziroma usposabljanja: prilagojeni izobraževalni program z nižjim izobrazbenim standardom (OŠPP), predpoklicni oddelek, posebni program vzgoje in izobraževanja (PPVI), podaljšano bivanje (PB), domsko vzgojo, mobilno specialno in rehabilitacijsko pedagoško službo (MSRPS).

V CUEV Strunjan se pri pouku in vseh ostalih aktivnostih držimo načela, da smo: »Šola, ki vzgaja in uči, da bomo vedeli, znali delati in znali živeti in biti skupaj!«

Kratka vsebina projekta

V našem partnerstvu sodeluje pet šol iz Italije, Slovenije, Romunije, z Norveške in Madžarske. Skupaj smo razvili projekt, ki zajema tri vsebinske sklope:

- Hrana in kulturna identiteta – korak v preteklost,
- Hrana in telesna aktivnost – korak za korakom,
- Hrana in zdravje – korak v prihodnost.

S tem smo se želeli opozoriti na to, kako tehnološke, socialne in kulturne spremembe, oglaševanje in različni vzorniki vse bolj vplivajo na način prehranjevanja in na način fizičnega gibanja nas vseh. Motnje v prehranjevanju postajajo vse bolj resna težava. Vsa ta dejstva dobivajo vedno večje razsežnosti, tudi mednarodne.

Cilji projekta

- Spodbuditi k zdravemu in aktivnemu življenjskemu slogu.
- Skrbeti za svoje zdravje.
- Zavedati se prednosti zdravega prehranjevanja in telesne aktivnosti.
- Spoznati življenjske, kulturne in prehranjevalne navade v drugih evropskih državah.

Končni izdelki

- brošura
- spletna stran: www.europeflavours.ro
- CD-ROM
- nastopi
- vprašalnik Zdravje in hrana

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Zelo pomembno je, da smo prek projekta pridobili več zaupanja s strani staršev. Na predavanjih, delavnicah in dnevih odprtih vrat sta se povečala tudi prisotnost in sodelovanje različnih strokovnjakov (pediater, psiholog, pedopsihiater).

Pripravili smo članke in spletno stran ter na ta način vplivali na boljšo vidnost in prisotnost našega Centra. Tudi druge osnovne šole v okolju so se pozanimale o naši dejavnosti.

Prek rednega dela v šoli in drugih dejavnosti smo ozaveščali o zdravi prehrani, o kulturi prehranjevanja in o zadostni telesni aktivnosti učencev naše ustanove in drugih šol v naši okolici.

Kratka izjava o projektu

Prizadevati si moramo, da fizična aktivnost in zdrava prehrana postaneta način vsakodnevne vzgoje doma, v šoli, v ožji in širši okolici.

Naslov projekta (v slovenskem jeziku):	Metode dela z dijaki s socialnimi in čustvenimi problemi Akcija in reakcija na socializacijo		
Naslov projekta (v jeziku partnerstva):	Pedagogical methods with social and emotional difficult students Act and react to socialize		
Tema projekta:	Kakovost izobraževanja		
Tip projekta:	večstranski		
Naziv institucije:	Vzgojno-izobraževalni zavod Višnja Gora		
Naslov:	Cesta Dolenjskega odreda 19, 1294 Višnja Gora		
Ravnatelj/direktor:	Jože Horvat, prof. def.		
Elektronski naslov ravnatelja/direktorja:	joze.horvat2@guest.arnes.si		
Spletna stran institucije:	www.vizvisnjagora.si		
Kontaktna oseba:	Tončka Pal	Trajanje projekta:	2007–2009
Telefon:	00386 1 7887824 00386 41 611009	Starost vključenih učencev/dijakov:	14–18 let
E-pošta:	toncka.pal@gmail.com	Država koordinatorica:	Švedska
Države partnerice:	Švedska, Španija, Nemčija, Litva, Slovenija	Spletna stran projekta:	www.actandreact.eu

Kratka predstavitev organizacije

Komu pomagamo? Dekletom in fantom, starim od 14 do 18 let, ki jim redno šolanje ne gre, ki občasno odidejo od doma, ki se ne razumejo s starši, sošolci, vrstniki, sosedi in drugimi, ki so se znašli v težavah, ki jim starši in učitelji ne morejo pomagati, ki rabijo bolj intenzivno pomoč, ki želijo obiskovati srednjo poklicno šolo v bližini kraja bivanja.

Pri nas mladi konstruktivno rešujejo težave, komunicirajo, pridobivajo prijatelje, znajo skrbeti zase, postajajo uspešnejši v različnih življenjskih situacijah, spoznavajo nove kraje, letujejo na morju, aktivno preživljajo prosti čas, se udeležujejo tekmovanj, se strokovno izpopolnjujejo v tujini in se učijo različnih veščin.

Kratka vsebina projekta

Delo v projektu nam je omogočilo pogledati iz okvirov naše šole ter tudi čez meje naše države. Za vse udeležence je bilo delo s kolegi iz tujih držav prijetna izkušnja.

S pomočjo vprašalnika smo ugotovili, da so težave dijakov s socialnimi in čustvenimi težavami med državami podobne, vendar pa obstajajo različne poti za iskanje rešitev.

Projekt smo izvajali tako, da smo bili udeleženci vključeni v izvedbo praktičnih primerov, npr. oblikovanje tima, projektno delo, učenje izven učilnice, igra vlog, gledališče zatiranih Augusta Boala, eksperimentalno gledališče, socializacija na začetku pouka, srečanje staršev, učenje v okolici šole, interesne dejavnosti, pedagoške delavnice.

Ugotovili smo, da je za izboljšanje metod poučevanja in šolske organizacije za dijake s socialnimi in čustvenimi težavami potrebna prilagodljivost v izobraževalnih institucijah. Učili smo se drug od drugega in prepoznali močne točke v načinu dela v državah partnericah. Prepričali smo se, da so izobraževanja učiteljev na regionalni, nacionalni in mednarodni ravni nujno potrebna za uspešno delo ter osebno in strokovno rast vsakega učitelja.

Cilji projekta

- Oblikovati mednarodno skupino, ki bo študirala metode dela z dijaki s socialnimi in čustvenimi težavami.
- Zaznati, opisati, deliti in analizirati različne institucionalne pristope z namenom razviti tehnike in metode, ki omogočajo uspešnejše delo in izboljšujejo izobraževalno in socialno integracijo dijakov s socialnimi in čustvenimi težavami.
- Razviti osnovno teorijo in metodo za oblikovanje ustvarjalnega učnega okolja za te dijake.
- Propagirati sodelovanje med različnimi organizacijami (centri za socialno delo, policijo, sodišči, svetovalnimi organizacijami, zdravstveno službo) z namenom razviti učinkovito delovno kulturo, ki bi ustrezala vsakemu posamezniku.
- Razviti nove poti za pomoč in podporo staršem.

Končni izdelki

- poročila s srečanj, predavanja s srečanja Euromet
- brošura (www.actandreact.eu, www.vizvisnjagora.si)

Dodana vrednost projekta za organizacijo/lokalno okolje

Udeležba v projektu je spodbudila učitelje k učenju tujih jezikov, učenju uporabe informacijsko-komunikacijske tehnologije, pripravam predstavitev za obiskovalce, iskanju, izvajanju in predstavljanju novih metod poučevanja, uporabi socialnih iger pri razrednih urah, sodelovanju z ostalimi učitelji, medsebojnemu povezovanju, razvoju vodstvenih veščin, zanimanju o življenju v drugih državah ter položaju učiteljev v teh državah.

Kratka izjava o projektu

Udeležba v projektu nam omogoča, da smo v stiku z drugimi šolami po svetu in da sledimo napredku, kar je pomembno dejstvo tudi za starše in drugo strokovno javnost.

Rezultati projekta se uporabljajo pri običajnih šolskih urah, v času projektnih tednov, pri delu s strokovnimi službami in starši. V veliko pomoč so nam bili tudi pri uvajanju prenovljenih šolskih programov.

V stiku z različnimi šolami in njihovimi oblikami dela se nam je potrdila marsikatera ideja oz. naš način dela, spoznali smo pa tudi veliko novega; nekatere metode uvajamo, druge pa že s pridom uporabljamo.

Za tiste, ki se bojijo, da ne znajo dovolj dobro govoriti v tujem jeziku, z veseljem povemo, da smo potrpežljivo komunicirali med seboj, in sicer toliko časa, da smo razumeli bistvo zadeve.

Ta publikacija je avtorsko delo in je avtorsko zaščitena pod licenco Creative Commons:

Priznanje avtorstva-Nekomercialno-Deljenje pod enakimi pogoji 2.5 Slovenija.

Delo je dovoljeno:

- reproducirati, distribuirati, dajati v najem in priobčevati javnosti
- ter
- predelati

pod spodaj navedenimi pogoji.

1. Pri uporabi dela morate navesti izvirnega avtorja besedila z imenom in priimkom ter izdajatelja publikacije - CMEPIUS.

2. Tega dela ne smete uporabiti v komercialne namene.

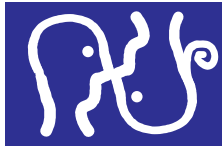
3. Če spremenite, preoblikujete ali uporabite to delo v svojem delu, lahko distribuirate predelavo dela le pod licenco, ki je enaka tej.

Pri vsaki uporabi ali distribuiranju morate uporabnike seznaniti s pogoji licence za to avtorsko delo.

Kateri koli od teh pogojev se lahko razveljavi, če za to dobite dovoljenje CMEPIUS-a.

Vaše pravice do poštene rabe in druge pravice niso omejene z zgoraj navedenim.

Celotna licenca je dostopna na <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/2.5/si/legalcode>.

CMEPIUS

**Center RS za mobilnost
in evropske programe
izobraževanja in
usposabljanja**

Ob železnici 16
1000 Ljubljana, Slovenija
Tel.: (01) 586 42 51
Fax: (01) 586 42 31
E-pošta: info@cmepius.si
www.cmepius.si